БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 124 (18.601). • Чоршанба, 1983 йил 1 июнь • Баҳоси 3 тийин.

ИККИ ЙИЛЛИК ОЗУҚА УЧУН КУРАШАЙЛИК

Жиззах ва Қашқадарё областлари меҳнаткашларининг ибратли ташаббуси кенг қанот ёймоқда

XXVI

- УМУМХАЛҚ МУСОБАҚАСИНИНГ ЯНГИ ТЎЛҚИНИ
- ПИЛЛАЧИЛАР ҒАЛАБА РАПОРТИ БЕРМОҚДАЛАР
- ОЗУҚА ТАЙЁРЛОВЧИЛАР ЯНГИ МАРРАЛАРНИ ЭГАЛЛАШ УЧУН КУРАШДА

ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИ ҲАҚИДА ҒАМХЎРЛИК

Маълумки, КПСС XXVI съезди партиянинг узоқ муддатга мўлжалланган стратегиясини ўн биринчи беш йиллик даврига ва умуман 80-йилларга конкретлаштириб берган эди. Бу стратегия совет кишилари йилдан йилга яхшироқ яшашларига ва уларнинг меҳнати тобора салмоқли натижалар беришига, социалистик тузумимиз ўзининг инсонпарварлик моҳиятини, ўзининг бунёдкорлик имкониятларини янада тўлиқроқ намоён этишига қаратилгандир.

Ўзбекистон партия ташкилоти иқтисодий ва социал тараққиётнинг барча соҳаларида партиямиз илгари сурган катта-катта вазифаларни бажара бориб, аҳолини кенг истеъмол моллари билан таъминлаш юзасидан талайгина ишларни амалга оширди ва халқ истеъмол молларини янада кўпайтириш, уларнинг турларини ва сифатини яхшилаш, шу мақсадда мавжуд резервлар ва имкониятлардан янада тўла-тўкис фойдаланиш чораларини кўрмоқда. Кейинги йилларда калава ип, ип ва шойи газламалар, трикотаж ва тикилган буюмлар, пойабзал, мебель, сирланган идиш, маданий-маиший ва рўзғор ашёлари ишлаб чиқарадиган бир қанча йирик корхоналар ва цехлар ишга туширилгани, кўпгина корхоналар реконструкция қилиниб, техника билан қайта қуроллантирилгани фикримизнинг далилидир.

Республикамизда илгари истеъмол буюмлари ишлаб чиқармаган корхоналар ҳам шундай буюмларни ишлаб чиқариш соҳасига кўпроқ жалб этилмоқда. Чирчиқдаги «Узбекхиммаш» заводи коллективининг халқ хўжалиги учун етказиб бераётган химиявий ускуналари ва турбина машиналари довруғи оламга танилган. Лекин корхонада булардан ташқари ҳали қирқинчи йилларнинг охирларидаёқ ишлаб чиқарила бошлаган темир қошиқ ва вилкаларнинг довруғи ҳам озмунча эмас. Ҳозир заводда аҳоли учун 22 хил маҳсулот тайёрланмоқда. Ҳар йили жами 4 миллион сўмлик ошхона жиҳозлари, пичоқ, вилка, болаларнинг ошхона анжомлари ва бошқа маҳсулотлар тайёрланаяптики, уларнинг учдан бир қисми эса давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда. 1982 йилнинг ўзида республикамизда ўз асосий ишлаб чиқаришидан ташқари халқ истеъмол буюмлари ҳам ишлаб чиқаришга ўтган корхоналарнинг сони 300 тадан ошиб кетди. Оғир саноат ва машинасозлик корхоналари аҳоли учун керакли кенг истеъмол моллари ишлаб чиқарилишига қўшаётган ҳисса анча кўпайди. Маҳаллий хом ашёдан ва ишлаб чиқариш чиқиндиларидан моллар ишлаб чиқариш йил сайин ошмоқда.

Бўш меҳнат ресурслари мавжуд бўлган кичик шаҳарларда, район марказларида ва аҳоли пунктларида йирик корхоналарнинг филиалларини қуриш халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарувчи тармоқларни ривожлантиришнинг энг самарали йўналишларидан биридир. Республика партия ташкилоти томонидан амалга оширилаётган бутун ташкилотчилик ва тарбиявий ишлар ана шундай филиаллар ва цехларни тезроқ ишга тушириш имконини бермоқда. Кейинги икки йил мобайнида 100 тадан кўпроқ ана шундай филиал ва цех ишга туширилди. Шу муддат ичида айниқса тўқимачилик корхоналари тармоғи кенгайтирилди.

Аммо Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг X пленумида алоҳида таъкидланганидек, эришилган натижалар партия XXVI съездининг ва КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленумининг талабларига тўла-тўкис жавоб беради, деб бўлмайди. Пленумда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. Ж. Худойбердиев «КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кенгайтириш тўғрисидаги кўрсатмаларни қандай бажарилаётганлиги ҳамда 1983—1985 йилларда аҳолини моллар билан таъминлашни яхшилашга доир қўшимча тадбирлар ҳақида» қилган докладида уқтириб ўтганидек, ҳали кўпгина турдаги молларни ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиши билан аҳолининг пул даромадлари ўртасида номувофиқликка барҳам берилмасдан келяпти. Айрим министрликлар, идоралар, иттифоқ қарамоғидаги бирлашмалар ва корхоналар энг зарур ва кўп талаб қилинадиган моллар ишлаб чиқариш юзасидан 1981—1982 йилларга белгиланган топшириқларни бажармадилар. Енгил саноат, Маҳаллий саноат, Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрликлари, «Узбитхим», «Средазэлектроаппарат» бирлашмалари, Электротехника заводи, Ўзбекистон металлургия заводи. Тошкент парфюмерия-косметика фабрикалари ва бошқа баъзи корхоналар энг кўп қолоқликка йўл қўйдилар. Корхоналарнинг 11 процентидан кўпроғи январь-апрель ойларида истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш планини бажармади, 18 процентдан ортиғи эса маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини ўтган йилнинг шу даврига нисбатан анча камайтириб юборди.

Пленумда айрим областларда савдо тармоғида энг оддий молларнинг ҳам йўқлигига ҳамон тоқат қилиб келишаётгани, бундай молларни жойларнинг ўзида ишлаб чиқаришни ташкил этиш чоралари кўрилмаётгани қаттиқ танқид остига олинди. Шунингдек, улар енгил саноат, маҳаллий саноат, озиқ-овқат саноати, мева-сабзавот, қишлоқ хўжалиги ва бошқа бир қанча тармоқларнинг корхоналарида айрим маҳсулотларнинг стандарт талабларига ва техникавий шартларга мос келмайдиган тарзда, эскирган моделлар ва конструкцияларга мувофиқ ишлаб чиқарилаётгани оқибатида бу маҳсулотлар касод бўлиб, савдо тармоқларида қолиб кетаётгани рўйирост очиб ташланди.

Дарҳақиқат, Савдо министрлиги, «Ўзбекбирлашув» аҳолининг халқ истеъмол молларига талабини истиқболни ҳисобга олиб етарли равишда ўрганишяпти деб бўлмайди. Улар зарур маҳсулотни кўпроқ ишлаб чиқариш соҳасида саноат корхоналарига дурустроқ таъсир ўтказмаяптилар, айрим ҳолларда саноатга буюртма беришда хатоларга йўл қўймоқдалар. Корхоналарда эса аҳоли кўп талаб қиладиган юқори сифатли, кўркам, пишиқ ва алоҳида модали буюмлар тайёрлайдиган ихтисослаштирилган участкалар ҳали ҳам кам ташкил этилмоқда.

Жойлардаги партия ва совет органлари аҳоли учун керакли юқори сифатли моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш билан боғлиқ вазифаларни ҳал этишда, шунингдек халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарадиган корхоналар қурилишини тезлаштириш, реконструкция қилиш ва техника билан қайта қуроллантиришни жадаллаштириш, мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан яхшироқ фойдаланиш борасида жонбозлик кўрсатиб ишлашлари, маҳаллий хом ашё манбаларини, иккиламчи ресурсларни қўллаш ҳисобига истеъмол молларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш чора-тадбирларини кўришлари керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми худди ана шу кўрсатмалардан келиб чиқиб, хилма-хил ва юқори сифатли халқ истеъмоли молларига аҳолининг доимо ўсиб бораётган эҳтиёжларини қондириш учун барча резерв ва имкониятлардан фойдаланиш соҳасидаги ишларни янада яхшилаш ҳамма партия, совет, касаба союз органларининг, министрликлар ва идораларнинг, иттифоқ қарамоғидаги бирлашмалар ва корхонанинг энг муҳим вазифаси қилиб қўйди. 1983 йилда чакана нархларда камида 350 миллион сўмлик, шу жумладан республика қарамоғидаги корхоналарда 106 миллион сўмлик, беш йиллик мобайнида эса 1,2 миллиард сўмлик халқ истеъмол молларини қўшимча равишда ишлаб чиқариш топшириғи белгиланди.

Бу жиддий ва масъулиятли вазифани тўла-тўкис адо этиш учун ҳар бир корхонада махсус цехлар, участкалар вужудга келтириш йўли билан халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ташкил этиш, яроқли чиқиндилардан, маҳаллий хом ашё ресурсларидан, қум, шағалдан, саноат корхоналари ва ҳунармандчилик ёрдамчи хўжаликлари имкониятларидан энг кўп фойдаланиш, ишни уйда бажарувчилар меҳнатини кенг жалб этиш айниқса муҳимдир.

Маҳаллий партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари корхоналарда сиёсий-тарбиявий ишлар савиясини тағин ҳам оширишлари, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва унинг сифатини яхшилаш юзасидан социалистик мусобақани янада авж олдиришлари, меҳнат коллективларида ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, моддий ва меҳнат ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланиш чора-тадбирларини кўришлари керак. Пленумда алоҳида таъкидланганидек, халқ истеъмол қиладиган юқори сифатли молларни кўпроқ ишлаб чиқариш — бу КПСС XXVI съезди ўртага қўйган бош иқтисодий вазифанинг — совет халқи фаровонлигини янада ошириш вазифасининг муваффақиятли ҳал этилишига республика коммунистлари, барча меҳнаткашлари қўшган муносиб ҳисса бўлади.

МАЖБУРИЯТГА ЯРАША

Шу кунларда Сурхон воҳаси ғаллазорларида бўлган киши ажойиб манзаранинг гувоҳи бўлади. Уфқларга туташиб кетган кенг далаларда ғалла бошоқлари денгиз тўлқинларидек оҳиста чайқалади.

Гагарин районидаги «Партия XXIV съезди» совхози ғаллакорларининг ишлари, айниқса, таҳсинга лойиқ. Совхоз меҳнаткашлари бу йил 300 гектар майдондаги арпанинг ҳар гектаридан 55 центнердан ҳосил олишга аҳд қилишган. Хўжаликда экин парвариши билан боғлиқ бўлган барча агротехника тадбирлари юксак мажбуриятга яраша ўз вақтида аъло сифат билан бажарилди. Натижада ҳамма пайкалларда мўл ҳосил етиштирилди.

Айни кунларда бу ерда ҳосилни қисқа муддатларда ўриб-йиғиб олиш чоралари кўрилмоқда. Далаларда бешта комбайн ва бошқа техника воситалари юксак унум билан ишлатиляпти. Илғор комбайнчилардан Тоштемир Зиёев, Тўйчи Мардоновлар кунлик топшириқларини ошириб бажариш билан ҳамкасбларига ўрнак бўлишмоқда. Суратларда: 1. Ўрим пешқадами Т. Мардонов. 2. Бош агроном Ш. Норбўтаев билан комбайнчи Т. Зиёевлар бўлиқ бошоқларни кўздан кечиришмоқда.

Ж. Тўраев фотолари.

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИГА

ТАРИХ САҲИФАЛАРИНИ ВАРАҚЛАБ

Республика Фанлар академиясининг 31 май куни бўлиб ўтган ва Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишланган сессиясида Ўзбекистон пойтахти археологик тадқиқотларининг якунлари, унинг тарихига доир янги маълумотлар муҳокама этилди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти академик О. С. Содиқов доклад қилди.

Сессияда Ўзбекистон олимлари билан бирга Қозоғистон, Ўрта Осиё республикалари илмий муассасаларининг жамиятшунослари иштирок этдилар. Нутқларда таъкидлаб ўтилганидек, шу йил кузда кенг кўламда нишонланадиган Тошкент юбилейи илмий жиҳатдан катта аҳамиятга эга бўлиб қолмай, шу билан бирга муҳим ижтимоий-сиёсий аҳамиятга ҳам эгадир. Олимлар Тошкентнинг тарихий ўтмишига тааллуқли изланишларнинг натижалари тўғрисида, Ўрта Осиё халқларининг экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда, Шарқда социализм қурилишида у ўйнаган роль ҳақида, дўстлик ва тинчлик шаҳри сифатида Тошкентнинг бугунги аҳамияти тўғрисида ахборот бердилар, Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси пойтахтини ривожлантириш истиқболлари ҳақида гапирдилар.

(ЎзТАГ).

МЕҲНАТ РАПОРТИ

Сурхондарё область саноат корхоналарининг коллективлари партия XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб ва социалистик мусобақани кенг авж олдириб маҳсулот реализация қилиш ҳамда буюмларнинг асосий турларини ишлаб чиқариш юзасидан беш ойлик планни муддатидан илгари 27 майда бажардилар. Беш ойлик планга қўшимча равишда 5 миллион сўмлик саноат маҳсулоти реализация қилинди. (ЎзТАГ).

АКТИВ ЙИҒИЛИШИ

ТЕРМИЗ, 31 май. (ЎзТАГ). Сурхондарё область партия хўжалик активининг йиғилиши бўлди. Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг қарорлари асосида аҳолига маиший хизмат кўрсатишни янада ривожлантириш ва яхшилаш тадбирларини муҳокама қилдилар.

МОСКВА А. Я. ПЕЛЬШЕ БИЛАН ВИДОЛАШМОҚДА

Коммунистик партия билан Совет давлатининг таниқли арбоби, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитетининг раиси, СССР Олий Совети депутати Арвид Янович Пельше вафот этганлиги тўғрисидаги хабар совет кишиларининг қалбини чуқур қайғуга солди. Коммунистик партиянинг содиқ фарзанди, оташин интернационалист, ленинчи большевиклар шонли отрядининг энг кекса намояндаларидан бирининг юраги уришдан тўхтади.

... Союзлар уйи. Бино пештоқига А. Я. Пельшенинг мотам ҳошияси билан ўралган портрети қўйилган. 31 май куни бу ерда, Колонна залида марҳумнинг жасади солинган тобут гуллар орасидаги супачага қўйилди.

А. Я. Пельшенинг Ватан олдидаги катта хизматларини тақдирлаб берилган мукофотлари: Социалистик Меҳнат Қаҳрамонининг иккита «Ўроқ ва Болға» Олтин медали, еттита Ленин ордени, Октябрь Революцияси ордени, кўпгина медаллар, шунингдек, бир қанча қардош социалистик давлатларнинг мукофотлари қизил ёстиқчаларда супа олдига териб қўйилган.

Мотам куйлари янграйди. Тобут ёнига КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советидан гулчамбар қўйилган. КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитетидан келтирилган гулчамбар ҳам шу ерда.

Залга янги-янги гулчамбарлар — Латвия Компартияси Марказий Комитети, Латвия ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советидан, иттифоқдош республикаларнинг Компартиялари Марказий Комитетлари, иттифоқдош республикалар Олий Советлари Президиумлари ва Министрлар Советларидан, министрликлар ва идоралардан, КПСС Москва шаҳар комитети ва Москва Совети ижроия комитетидан, КПСС Москва область комитети ва Москва область ижроия комитетидан, КПСС ўлка комитетлари ва ўлка ижроия комитетларидан, КПСС область комитетлари ва область ижроия комитетларидан, жамоат ташкилотларидан, марҳумнинг қариндош-уруғлари ва ёр-биродарларидан гулчамбарлар олиб кирилади.

Соат 11. Ю. В. Андропов, Г. А. Алиев, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, К. В. Русаков, Н. И. Рижков ўртоқлар фахрий қоровулда турадилар.

Сўнгра Коммунистик партия билан Совет давлатининг раҳбарлари А. Я. Пельшенинг қариндош-уруғлари ва ёр-биродарлари ёнига келадилар, уларга чуқур ҳамдардлик изҳор этадилар.

Дафн маросимини ташкил этувчи ҳукумат комиссиясининг аъзолари мотам вахтасида турадилар.

Колонна залига келаётган москваликларнинг кети узилмайди. Завод ва фабрикаларнинг ишчилари, пойтахт муассасаларининг ходимлари, Москва областининг меҳнатчилари, партия, совет, касаба союз, комсомол ходимлари, фан ва маданият арбоблари, жамоат ташкилотларининг вакиллари, Совет Армиясининг жангчилари, студентлар А. Я. Пельше билан видолашадилар.

Партия ва революция, Гражданлар уруши ва Улуғ Ватан уруши ветеранлари тобут ёнидан ўтадилар. 1915 йилдан КПСС аъзоси Арвид Янович Улуғ Октябрь социалистик революциясини тайёрлаш ва ўтказишда актив қатнашган эди. 1917 йилда у ишчи ва солдат депутатлари Петроград Советининг депутати бўлган, Коммунистик партиянинг VI съезди ишида қатнашган эди. А. Я. Пельше Гражданлар уруши фронтларида жанг қилди, Улуғ Ватан уруши йилларида эса пропаганда иши билан бир қаторда партия ва совет кадрларини тайёрлаш билан шуғулланди.

Бир неча йиллар мобайнида А. Я. Пельше Латвия партия ташкилотига бошчилик қилди, бу ташкилот республика экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришди.

Коммунистик партия билан халқ ишониб қўйган ҳамма лавозимларда А. Я. Пельше ўз кучи, бой тажрибаси ва билимини марксизм-ленинизм улуғ идеалларига садоқат билан хизмат қилишга бағишлади. У партия қурилиши назарияси ва практикасини ривожлантиришга, партия контролини ташкил этиш ва амалга оширишга, партия ва давлат интизомини мустаҳкамлашга ҳисса қўшди.

Арвид Янович қалби дарё ва дилкаш инсон эди. У оддийлиги ва камтарлиги билан, одамларга меҳрибонлиги ва сезгир муносабати билан ажралиб турар эди. Бутун умрини коммунистик қурилиш улуғ ишига сидқидилдан бағишлаган бу инсон партияда ва халқ орасида зўр ҳурмат қозонган эди.

(ТАСС).

МОСКВА. 1983 йил 31 май. Суратда: Коммунистик партия ва Совет давлатининг раҳбарлари фахрий қоровулликда. В. Мусаэльян ва Э. Песов фотоси. (ТАСС — ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИНИНГ АЪЗОСИ, КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ҲУЗУРИДАГИ ПАРТИЯ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИ РАИСИ А. Я. ПЕЛЬШЕНИ ДАФН ЭТИШНИ ТАШКИЛ ҚИЛУВЧИ ҲУКУМАТ КОМИССИЯСИДАН

Ҳукумат комиссияси шуни маълум қиладики, 31 майдан 1 июнга ўтар кечаси А. Я. Пельшенинг жасади куйдирилди.

А. Я. Пельшенинг ҳоки солинган қутича Союзлар уйининг Колонна залига қўйилган. Колонна зали кириш учун соат 9 дан 10 гача очиқ бўлади.

А. Я. Пельшени дафн этиш маросими 1 июнь куни соат 11 да Қизил майдонда, Кремль девори ёнида ўтказилади.

Халқ хўжалигида химия

31 май куни Тошкентда коллоид химияси ва физикавий-химиявий механикага бағишланган саккизинчи Бутуниттифоқ конференцияси ўз ишини бошлади. Конференцияда барча иттифоқдош республикалар илмий-тадқиқот институтларидан келган олимлар иштирок этмоқдалар. Катта халқ хўжалик аҳамиятига эга бўлган актуал проблемалар муҳокама қилинмоқда. Биринчи ялпи мажлисда Давлат мукофотлари лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, академик И. В. Петрянов-Соколов, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, академик М. М. Дубинин, бошқа таниқли олимлар докладлар қилдилар ва илмий ахборотлар бердилар.

Конференция ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева иштирок этди. (ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: СИЁСИЙ ВА ИҚТИСОДИЙ ТАЪЛИМ

ЎҚУВНИНГ ТАЪСИРЧАНЛИГИ

Партия янги инсон шахсини шакллантиришни коммунистик қурилишнинг энг муҳим йўналишларидан бири, бунёдкорлик режаларимизни рўёбга чиқаришнинг муҳим шарти деб ҳисобламоқда. КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида совет кишиларида илмий дунёқарашни шакллантириш, уларни партия ишига, коммунистик идеалларга садоқат, социалистик Ватанимизга муҳаббат, пролетар интернационализми руҳида тарбиялаш бутун идеология ишининг, сиёсий-тарбиявий ишнинг негизи бўлиб келганлиги ва шундай бўлиб қолажаги алоҳида таъкидланди.

Районимиз партия ташкилотлари ана шу кўрсатмалардан келиб чиқиб, идеологик, сиёсий-тарбиявий иш самарадорлигини ошириш масалалари билан тобора изчил шуғулланмоқдалар. Партия ўқуви бу ишнинг асосини ташкил этаётганлиги диққатга сазовор. Ҳозирги пайтда районимиз партия ташкилотларида ўқувнинг турли формаларига 9200 тингловчи жалб этилган. Партия ўқуви системасидаги машғулотларга деярли 2 минг тингловчи қатнашмоқда. Аслини олганда партия маорифи системасидаги ўқувларга қатнашаётган тингловчилар бу йил унча кўпайгани йўқ. Бироқ, улар орасида коммунистларнинг салмоғи анча ўсди. Биз ўқувни табақалаштириб йўлга қўйдик. Тингловчиларнинг умумтаълим даражаси ва иш хусусияти бунда алоҳида ҳисобга олинди. Шу туфайли 12 та ёш коммунистлар мактаби ташкил этилиб, унинг машғулотларига КПСС аъзолигига кандидатлар ва яқинда партия сафига қабул қилинган коммунистлар жалб этилди. Ўрта маълумотга эга бўлган коммунистлар эса 29 та марксизм-ленинизм асослари мактабида таълим олмоқда. Улар «СССРнинг Озиқ-овқат программаси» курсини ўрганишмоқда. Ўрта маълумотга эга бўлмаган коммунистлар эса В. И. Ленин биографиясини, СССР Конституциясини, КПСС-нинг ички ва ташқи сиёсати масалаларини ўрганишаётир.

Тингловчилар илмий коммунизм мактаблари ташкил этилганлигини алоҳида қониқиш билан кутиб олдилар. 200 дан зиёд олий ёки ўрта махсус маълумотли мутахассис 13 та ана шундай мактабда «Агросаноат комплекси иқтисодий механизми» курсини қунт билан ўрганмоқда. 500 га яқин ўқитувчи, врач ва бошқа хизматчилар ҳам илмий коммунизм ва марксизм-ленинизм асослари мактабларида билим олаётир. Бундан ташқари партия-хўжалик ҳамда идеология активи мактабларида ҳам машғулотлар юксак савияда олиб борилмоқда.

Шунга қарамай, район партия комитети, кўпчилик бошланғич партия ташкилотлари партия ўқуви таъсирчанлигини, унинг самарадорлигини ошириш масалалари билан тобора изчил шуғулланмоқдалар. Биз асосий эътиборни тингловчилар олаётган билимлар уларнинг эътиқодига айланишига, тингловчиларда актив ҳаётий позицияни чиниқтиришга хизмат қилишига қаратмоқдамиз.

Табиийки, партия ўқувининг таъсирчанлиги ва самарадорлиги асосан пропагандистларнинг маҳоратига боғлиқ. Шуни ҳисобга олиб, биз пропагандистларни тайёрлаш, уларнинг методик маҳоратини ошириш, зарур кўргазма воситалари ва фактик материаллари билан таъминлаб туриш чораларини кўраётирмиз. Пропагандистларнинг кўпчилиги область ва район семинарларида марксча-ленинча назария методикасини эгалламоқда. Ҳозир партия ўқуви системасидаги мактабларда, назарий семинарларда машғулот олиб бораётган пропагандистларнинг асосий кўпчилиги олий маълумотга эга бўлган коммунистлардир. Партия ташкилотлари А. Родионов, В. Прошкин, Г. Гусев, Р. Дудко, И. Кенжаев, Д. Деҳқонов сингари пропагандистларнинг тингловчилар ижодий активлигини ошириш соҳасидаги тажрибасини кенг оммалаштирмоқдалар. Биринчи маротаба машғулот олиб бораётган ёш пропагандистлар учун район партия комитети ҳузурида методик маҳорат мактаби ташкил этилди. Бундан ташқари бир қатор таянч мактабларида очиқ машғулотлар ўтказилиб, тажрибали пропагандистларнинг маҳорати кенг кўламда ўрганилмоқда.

Ўқув сифати кўп жиҳатдан пропагандистларга кўрсатилаётган илмий-методик ёрдам даражаси билан белгиланади. Шуни ҳисобга олиб, район партия комитети, йирик бошланғич партия ташкилотлари ҳузуридаги сиёсий маориф кабинетлари ишини жонлантиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Жамоатчилик асосида иш олиб бораётган бу кабинетларнинг кўпчилиги қишлоқда сиёсий ва идеологик ишни ташкил этишнинг чинакам марказига айланди, идеология кадрларига зарур ёрдам кўрсатмоқда. «Иржарсовхозстрой» трести, Абай номли совхоз-техникум, «Джизакирмонтаж» трестининг 10-механизациялашган кўчма колоннаси, 6-автотранспорт колоннасида иш олиб бораётган сиёсий маориф кабинетларининг бой тажрибаси диққатга моликдир.

Биз машғулотларнинг сифатини ва назарий савиясини муттасил кузатиб, таҳлил қилиб бормоқдамиз. Район партия комитетининг бюро аъзолари, райкомнинг сайлаб қўйилган активи, методик кенгашларнинг аъзолари машғулотларда мунтазам қатнашадилар, пропагандист ва тингловчиларга тегишли маслаҳатлар бериб, тематик тавсиялар ишлаб чиқадилар. Чунончи, ўқув йили бошидан буён пропагандистларга ёрдам тариқасида тўртта методик тавсия ишлаб чиқилди.

Партия ташкилотлари ўқувнинг боришини, коммунистларнинг машғулотларга нечоғли актив қатнашаётганликларини ва пухта билим олаётганликларини чуқур ўрганиб, бу ишларни яхшилаш билан боғлиқ масалаларни муттасил қараб чиқмоқдалар. Сегизбоев номли совхоз партия комитетининг коммунистлар ва барча меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш соҳасидаги фаолияти атрофлича ўрганилди.

Районимизда «Пропагандист — беш йилликка» ҳаракати тобора кенг қулоч ёймоқда. У кишиларни ғоявий чиниқтиришга, уларда актив ҳаётий позицияни тарбиялашга, пропаганда ишини коммунистик қурилишнинг муҳим вазифалари билан уйғунлаштиришга хизмат қилмоқда.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими А. Родионов ўз тингловчиларига пухта назарий билим бериш билангина чекланмай, уларга ўз ишлаб чиқариш фаолиятига баҳо беришнинг зарур кўникмаларини эгаллаб олишда, ишлаб чиқаришни бошқаришга фаол қатнашишда ёрдам бераётир. Моҳир пропагандист таълимнинг актив формаларидан оқилона фойдаланиб, ўтилган материаллар бўйича суҳбатлашувлар ўтказмоқда, тингловчиларга амалий топшириқлар бериб, эгалланган билимлар уларнинг дунёқарашига, ҳаётий позициясига фаол таъсир кўрсатишига эришмоқда. Тажрибали пропагандистлардан Ю. Бектер, А. Бейисов, И. Кенжаевлар ҳам тингловчиларда ижтимоий активликни чиниқтиришга эришмоқдалар.

Машғулотларда эгалланган билимлар меҳнаткашларнинг ижодий активлигини кучайтириб, қувончли самаралар келтираётгани ҳақида кўплаб коллективларни мисолга келтириш мумкин. «Совет Россияси» совхози, 10- ва 3-қурилиш колонналари, 6-автотранспорт корхонаси сингари бир қатор хўжаликларда партия ташкилотлари ўқув самарадорлигини ошириб, меҳнаткашларнинг куч-ғайратини ўн биринчи беш йилликнинг ўзак йили топшириқларини бажаришга сафарбар этиш борасида катта тажриба тўпладилар. Тингловчиларнинг 60 процентдан кўпроғи коммунистик меҳнат ҳаракатида, 80 процентдан кўпроғи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун мусобақада фаол қатнашмоқдалар. Меҳнат коллективларида интизомни мустаҳкамлаш, иқтисод ва тежамкорлик учун кураш қизғин давом этмоқда.

З. УМАРОВА,
Мирзачўл район партия комитетининг секретари.

СОВЕТ ИТТИФОҚИДА

НОВОСИБИРСК. Новосибирск қурувчилари шаҳардаги дастлабки метро станцияси — «Октябрь» станциясини пардозлаш ишларини бошлаб юбордилар. Ишга тушириладиган ўн километр узунликдаги участка қурилишини шу беш йилликда ниҳоясига етказиш мўлжалланган. Безашда мармар, гранитлардан кенг фойдаланиш кўзда тутилган. Станцияларнинг лойиҳаларини Москва, Ленинград, Минск, Новосибирск архитекторлари ишлаб чиқишган.

ЕРЕВАН. Арманистон ғалла қабул пунктлари ҳосил ўрими мавсумига тахт қилиб қўйилди. Республикадаги энг катта Таллин элеваторида ғалла тозаловчи установкалар реконструкция қилинди. Буғдойнинг бақувват навларини қабул қиладиган боксларга қўшимча вентиляторлар ўрнатилди. Севан тегирмонида ғаллани туширувчи юксак самарали механизмлар монтаж қилиб бўлинди.

ИРКУТСК. Бу ерда халқ истеъмол моллари доимий ишлаб турадиган кўргазмаси очилди. Кўргазмада область корхоналарининг мураккаб приборларидан тортиб болалар ўйинчоқларигача 250 дан ортиқ буюмлар намойиш қилинган. Шу жойнинг ўзида ишлаб чиқариш мумкин бўлса-да, мамлакатнинг бошқа районларидан келтириладиган товарлар намуналари кўргазмада алоҳида ўрин олган.

РОГУН. (Тожикистон ССР). Вахшдаги Рогун ГЭСи қурувчилари ишларнинг муҳим босқичини бажаришга киришдилар. Гидростанциянинг асосий иншоотлари остида жойлашган қудратли туз қатламларида дастлабки штолня ўтказишга киришилди. Қалин бетон қатлами ва пўлат конструкциялар билан мустаҳкамланган штолнялар тузли пояс нурашининг олдини олиш, қурилаётган ГЭС объектлари хавфсизлигини таъминлаш имконини беради. (ТАСС).

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ҚОНУН ЛОЙИҲАСИ—УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

ЧЎЛҚУВАРЛАР СЎЗИ

Хўжалигимиз меҳнаткашлари СССРнинг Меҳнат коллективлари тўғрисидаги Қонун лойиҳасини зўр хурсандчилик билан қарши олдилар ҳамда айни замонда пишиб етилган актуал масалалар хусусида ўз фикр ва мулоҳазаларини билдирмоқдалар. Янги Қонун лойиҳаси чўлқуварларимизни янада жасоратли меҳнатга, муваффақиятларни кўпайтиришга руҳлантирмоқда, ер, сув, техника ресурсларидан оқилона фойдаланишга, партия, давлат, меҳнат интизомини янада мустаҳкамлашга отлантирмоқда.

Ҳаммага маълумки, бундан атиги 5—6 йил илгари айни кунда биз меҳнат қилаётган Қоровулбозор массиви қуш учса қаноти, одам юрса оёғи куядиган кимсасиз бепоён чўлдан иборат эди. Эндиликда ана шу массивлар азамат чўлқуварларимизнинг ақли-заковати, азми-шижоати билан пахтақайнар воҳага, боғ-роғлар яшнаётган масканга айланмоқда. Ҳозир бу ерда иккита пахтачилик, битта боғдорчилик ва битта чорва озуқаси етиштирадиган совхозлар ташкил этилган. 51 километрли «Дўстлик» канали экинзорларга обиҳаёт етказиб турибди. Яқинда совхозимизнинг дастлабки аҳоли пункти базасида навқирон Навбаҳор қишлоғи ва халқ депутатлари Навбаҳор қишлоқ Совети ташкил топди. Келгусида массивда ана шундай 16 та совхоз ташкил топади. Қоровулбозор массиви Бухоро областининг асосан ипак пахта етиштириладиган районига айлантирилади. Ҳозир бу ерда чўлни ўзлаштириш, янги каналлар ўтказиш, миллиард кубометр сув сиғадиган Девхона сув омборини барпо этиш ишлари жадал суръатлар билан олиб борилмоқда.

Бизнинг совхозимизда тўртта бўлим, 26 та бригада мавжуд. Экин ерларимиз 3 минг гектардан ошиқ. Шундан 1800 гектарида пахта етиштирилади. Қолган майдонларимизда маккажўхори, бошоқли экинлар, полиз маҳсулотлари, сабзавот етиштирилади. Турли миллат фарзандларидан ташкил топган бўлим ва бригадаларимизнинг аҳил коллективлари пахта салмоғини йилдан йилга кўпайтирмоқдалар. Ўтган йили Бухоро областида биринчи бўлиб халқ хўжалик планини бажарган эдик. Давлатга 3 минг тонна чўл дурдонаси топширдик. Ана шу пахтадан қарийб 3 миллион сўм даромад кўрдик. Бу ютуқларимизнинг ҳаммаси коллективларимизда меҳнат интизомининг яхши йўлга қўйилганлиги, иш яхши ташкил этилганлигининг шарофатидандир.

Ишчиларимиз Қонун лойиҳасига энг зарур бўлган тузатиш ва қўшимчалар киритишни таклиф қилмоқдалар. Ана шу қўшимчалар ҳақида икки оғиз тўхталмоқчиман. **Қонун лойиҳасининг 1-моддасидаги «...коллектив аъзоларининг меҳнат ғайрати ва ижтимоий-сиёсий активлигини...»** деган сўзлардан **кейин «...ўзаро доимий ҳамда самарали ҳамкорлигини»** деган иборани қўшиб қўйишни таклиф этамиз. **9-модданинг иккинчи бўлими эса «Меҳнат интизомини бузганлиги учун ишдан бўшатилган ходим, ишчи ёки колхозчининг меҳнат дафтарчасига айнан ишдан нима учун, қандай сабаб билан бўшатилгани кўрсатилсин» деган жумлалар билан тўлдирилишини истаймиз.** Шунингдек социалистик мусобақани ташкил этиш масалалари ўз ифодасини топган **12-модда «Меҳнат коллективлари мусобақанинг оммавийлиги ва ошкоралиги, таъсирчанлиги ва тарбиявий ролига жиддий эътибор берадилар»** деган таҳрир остида кучга кириши мақсадга мувофиқдир. Бу қўшимчалар фақат бизнинг совхозимиз коллективи учун эмас, балки бошқа меҳнат коллективлари учун ҳам жуда зарур деб ўйлаймиз.

Совхозимиз коллективи партия ва ҳукуматимизнинг халқ муҳокамасига ҳавола этган янги Қонун лойиҳасини тўла маъқуллаш билан бир қаторда ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилини янги меҳнат зафарлари билан якунлаш учун билим ва тажрибаларини сарф этаверадилар.

Э. САИДОВ,
Когон районидаги Ульянов номли совхоз директори.

СОВЕТ—ИСПАНИЯ МУЗОКАРАЛАРИ

30 май куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг расмий визит билан Совет Иттифоқига келган Испания ташқи ишлар министри Ф. Моран билан музокаралари бошланди.

Музокаралар давомида Европадаги ва дунёдаги ҳозирги вазиятнинг энг актуал проблемалари, СССР билан Испания ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришнинг принципиал масалалари муҳокама қилинди.

Халқаро ишларни муҳокама қилиш чоғида иккала томон барча давлатларнинг биринчи галдаги вазифаси уруш хавфини тугатишдан ва ядровий қуролланиш пойгасининг янги даврасини бошланишига йўл қўймасликдан иборат эканига ишончлари комиллигини билдирди.

А. А. Громико Совет ҳукуматининг 1983 йил 28 май баёнотида АҚШнинг ҳарбий устунликка эришиш, кучларнинг мавжуд регионал ва жаҳоншумул мувозанатини Ғарб фойдасига ўзгартириш йўлига баҳо берилганини уқтириб ўтди. Айни вақтда Америка маъмурияти қуролланиш пойгасини чеклаш соҳасидаги ҳамма музокараларда ғайриамалий йўл ўтказмоқда. АҚШ маъмуриятининг мана шу позицияси сабабли Совет Иттифоқи ўз мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш юзасидан жавоб чораларини кўришга мажбур бўлади.

А. А. Громико Совет Иттифоқининг қурол-яроғларни чеклаш ва қисқартиришга оид кўпдан-кўп масалалар хусусидаги бир қанча ташаббусларига ва айниқса Ю. В. Андропов баён этиб берган СССРнинг янги таклифига ҳам Испания министрининг эътиборини қаратди. Шу янги таклифга мувофиқ, Совет Иттифоқи Европада ядро қуролини ташиш воситалари жиҳатидан ҳам, шунингдек Англия билан Франциянинг тегишли қуролларини ҳисобга олиб жанговар зарядлар жиҳатидан ҳам ядровий потенциалларнинг ҳозиргига нисбатан анча паст даражасидаги тенглик тўғрисида келишиб олишга тайёрдир.

Министрлар Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашда бошланган Умумевропа жараёни давом эттирилиши ва ривожлантирилиши лозимлигини, қитъада кескинликни юмшатиш иқлими қайта тикланиши кераклигини, Мадрид учрашуви тезроқ тугалланиб, унда Европада ишонч ва хавфсизликни мустаҳкамлаш тадбирларига ҳамда қуролсизланишга бағишланган конференция чақириш ҳақидаги қарорни ўз ичига оладиган мазмундор якунловчи ҳужжат қабул этилиши зарурлигини ёқлаб гапирдилар. Совет Иттифоқининг Мадрид учрашуви барча қатнашчиларига қилган маълум мурожаатномаси мана шундай имкониятни яратиб беради, деди А. А. Громико.

Ф. Моран Совет — Испания муносабатларининг ҳолатидан мамнуният изҳор этди.

Музоракалар давом эттирилади.

* * *

Шу куниёқ Совет — Испания қўшма ҳужжатларини имзолаш маросими бўлди.

* * *

А. А. Громико Ф. Моран шарафига нонушта-зиёфат берди, зиёфат вақтида нутқлар сўзланди. (ТАСС).

ЯНГИ АДРЕСЛАРГА

Қорақалпоғистонлик пахтачилар ўз маҳсулотларини кўплаб хорижий мамлакатларга жўнатмоқдалар. Шу пайтгача улар Куба, Болгария, Югославия, Германия Демократик Республикаси ҳамда Польшага пахта толаси жўнатишар эди. Эндиликда улар ўз маҳсулотларини Румыния саноат корхоналарига ҳам юбормоқдалар. Яқинда 350 тонна юксак сифатли хом ашё Румыния тўқимачиларига юборилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика сув хўжалиги ташкилотларида кўп йил, самарали ишлаганлиги, қурилиш индустриясини ривожлантириш ишига катта ҳисса қўшганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан «Каршистройиндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори ўртоқ Юрий Иванович **Клемишевга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми музика санъатини ривожлантириш ва пропаганда қилишдаги хизматлари, М. Турғунбоева номидаги Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган давлат «Баҳор» халқ рақс ансамблида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун оркестр артисти ўртоқ Раббим **Ҳамдамовни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Танишинг: Тошкент тажриба-ремонт механика заводининг малакали токарлари — Юсуфжон Мамажонов билан Борис Иванов. Уларнинг ҳар иккиси ҳам ўн биринчи беш йилликда икки беш йиллик топшириқларини бажаришга аҳд қилишган. Чорак асрдан буён бир корхонада елкама-елка ишлаб келаётган икки ҳамкасаба коммунистик меҳнат зарбдорлари ҳамдир.

В. Сироткин фотоси.

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА

ОБКОМ МАЪҚУЛЛАДИ

Ўрта мактабни битириб чиқаётган йигит-қизларнинг кўпчилиги қишлоқ хўжалигида қолиб меҳнат қилиш, Озиқ-овқат программасини бажаришга муносиб ҳисса қўшиш истагини билдирмоқдалар. «Совет Қарақалпакстани» газетасида Тахтакўпир районидаги К. Маркс номли ўрта мактаб ўқувчиларининг «Ота касбини давом эттирамиз», Амударё район «Амударё ҳақиқати» газетасида, шу райондаги Н. Островский номли ўрта мактаб ўқувчиларининг «Ташаббусга кенг йўл», «Жас ленинши» газетасида Беруний районидаги А. Имонов номли ўрта мактаб ўқувчиларининг «Чўпон таёғи ерда қолмайди» сарлавҳали очиқ хатлари эълон қилинди. Бу мактабларнинг битирувчи ўқувчилари тенгдошларини ўзлари бошлаган ватанпарварлик ташаббусига қўшилишга, пахтачилик ва чорвачиликда қолиб меҳнат қилишга даъват этдилар.

Қорақалпоғистон область партия комитети ўқувчиларнинг бу ташаббусини маъқуллаб қарор қабул қилди, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларига, оммавий ахборот органларига ўқувчиларнинг ибратли ташаббусини кенг пропаганда қилиш, мактабларни битириб чиқаётган ёшлар қишлоқ хўжалигида қўним меҳнат қилиб қолишлари учун тегишли тарбиявий ва ташкилотчилик ишини кучайтириш вазифасини юклади.

ДИЛДАГИ ГАПЛАР

«Совет Ўзбекистони»нинг Очиқ хатлар куни

Дам олиш куни район партия комитетининг мажлислар зали меҳнаткашлар вакиллари билан тўла. Улар бу ерга «Совет Ўзбекистони» газета редакцияси билан Чуст район партия комитети ва район Совети ижроия комитети биргаликда ўтказадиган «Очиқ хатлар куни»га йиғилишган.

«Очиқ хатлар куни»га областдаги бир қатор идораларнинг раҳбарлари ва масъул ходимлари, район ва Чуст шаҳридаги ташкилот, муассаса ва хўжаликларнинг бошлиқлари ҳам қатнашдилар. Йиғилиш иштирокчилари янада яхши ишлашга ҳалал бераётган камчиликларни рўй-рост очиб ташлашди.

Маълумки, Чуст райони Наманган областидаги энг кам сувли зона ҳисобланади. Бу ерда экинзорлар асосан қудуқлар ҳамда Чуст канали орқали суғорилади. Шу сабабли мактубларнинг кўпчилигида сув билан боғлиқ масалалар кўтарилган эди. Шу масала бўйича область колхозлараро қурилиш совети раисининг ўринбосари Турсунбой Ҳамроев сўзга чиқди.

— Резаксой ва Гепақўрғон насос станциялари учун иккинчи кварталда қўшимча иккитадан насос агрегати ажратилади, — деди у. — Ўтган йили қазилган қудуқларни яқин кунларда ишга туширишни мўлжаллаяпмиз. Йилнинг биринчи ярмида «Россия» насос станцияси тўла қувват билан ишлайди. Варзик сув омборига келсак, унинг лойиҳа-смета ҳужжатлари тайёрланяпти.

Область колхозлараро қурилиш трести Ленин номли колхозда 360 ўринли мактаб, Фрунзе номли колхоз идораси ва К. Маркс номли колхозда 500 бош бузоққа мўлжалланган бузоқхона қурилишини тамомлаб, ўтган йили фойдаланишга топшириши керак эди. Аммо объектлар қурилиши битказилмади. Сабаби нимада?

Бу саволга область колхозлараро қурилиш трести бош инженерининг ўринбосари А. Абдураҳмонов шундай жавоб берди:

— Ҳақиқатан ҳам ўтган йили мактаб биноси, бузоқхона ва колхоз маъмурий биноси қурилишини битказа олмадик. Сабаби объектлар қурилиш материаллари, биринчи навбатда ёғоч-тахта билан етарли таъминланмади. Ҳозирда юқоридаги объектларни ҳам қисқа муддатда қуриб битказиш реал имкониятига эгамиз.

«Очиқ хатлар куни» почтасига тушган саволлардан ҳам маълум бўлдики, область колхозлараро қурилиш тресты районда, айниқса, мактаблар, чорвачилик бинолари қурилишини сусткашлик билан бажаряпти. Меҳнат интизомининг бузилиши ҳоллари бунга сабаб бўлмоқда. Ижросиз ваъдалар, турли баҳоналарни рўкач қилиш ўрнига амалий ишга ўтиш пайти келмадимикин?

Районда область агросаноат бирлашмасига қарашли бешта янги совхоз бор. Қишлоқ меҳнатчилари бу хўжаликларда уй-жой, маданий-маиший объектлар қуриш бўйича яқин йилларда қандай ишлар амалга оширилиши билан қизиқишди.

— Бирлашмамизга қарашли сабзавот, мева, узум ва картошка етиштиришга ихтисослаштирилган совхозларда янги ерлар ўзлаштириш, маданий-маиший уй-жой объектлари қуриш ишлари яқин йилларда жонлантирилди. Шунингдек, аҳолининг бу маҳсулотларга бўлган талаби анча яхшиланади, — деди йиғилишда сўзга чиққан агросаноат бирлашмаси бош директори Б. Рапигалиев.

Бу йил колхозлараро қурилиш совети томонидан «Россия» совхозида 435, «Ленинобод» совхозида 696, Гагарин номли совхозда 435 квадрат метр турар-жойлар, чорвачилик комплекслари, ишлаб чиқариш аҳамиятига молик объектлар барпо этиш кўзда тутилган.

Райондаги бир қатор хўжаликларда омихта ем цехлари қурилиши бошланиб, ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги тўғрисида «Чуст», Фрунзе номли колхозларнинг вакиллари саволлар беришди. «Госкомсельхозтехника» область бирлашмаси раисининг ўринбосарлари Р. Носиров ва О. Раимов ўртоқлар бу саволларга жавоб беришди. Шу билан бирга, улар райондаги айрим хўжаликларда техника воситаларидан яхши фойдаланилмаётгани, ёнилғи-мойлаш материалларининг исроф бўлиши ҳоллари содир бўлаётгани ҳолларига ҳам тўхталишди.

Ҳақиқатан ҳам районда давлат, ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомининг бўшашиб кетганлиги туфайли баъзи хўжаликлар етарли шарт-шароитлар бўлишига қарамай, ўтган йили давлатга пахта топшириш планларини бажара олмади. «Ўзбекистон», «Москва», Навоий номли колхозларда машина ва механизмлардан унумли фойдаланилмагани, колхозчилар, ўрта бўғин кадрлари, ҳатто раҳбарлар ўртасида меҳнат интизоми бўшашиб кетгани учун шундай ҳоллар рўй берди. Район партия комитети эса уларга нисбатан ўз вақтида чора кўрмади. Тўғри, юқорида номлари тилга олинган колхозлар правлениесининг раислари ишдан бўшатилди. Гўё шу билан бу ишга якун ясалди. Охир оқибатда мазкур хўжаликларда меҳнат, ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш, ўтган йилги қолоқлик доғини ювиш учун бу жойларда қандай ишлар амалга оширилаётгани, камчиликлари ва ютуқларини атрофлича ўрганиб, уларга амалий ёрдам бериш район партия комитетининг вазифаси эди. Шу ҳақдаги гап-сўзлар. «Очиқ хатлар куни» иштирокчилари қизиқтирган масалалардан бири эди. Шунинг учун ушбу хўжаликларнинг раҳбарларига сўз берилди.

— Колхозимизда меҳнат интизомини яхшилашга, меҳнаткашларнинг яхши ишлашлари учун шарт-шароитлар яратишга эътибор беряпмиз, — деди «Москва» колхози правлениесининг раиси У. Иминов. — Хўжалик территориясида нонвойхона, гўшт дўкони, кинотеатр учун бинолар ажратдик. Шийпонларга телефон, радио ўрнатиш назарда тутиляпти. Далаларнинг сув таъминотини яхшилаш бўйича ҳам амалий иш олиб борилапти.

«Ўзбекистон» ва Навоий номли колхозларнинг раислари Қ. Умрзоқов, Х. Мирзакаримов ҳам сўзга чиқиб, бу йилги план ва топшириқларни сўзсиз бажариш учун правление ва партия комитети томонидан тегишли тадбирлар ишлаб чиқилгани ҳақида сўзлаб беришди.

«Очиқ хатлар куни» почтасига келган хатларда область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси, сув хўжалиги бошқармалари, Наманган область матлубот жамияти правлениеси, район насосларидан фойдаланиш бошқармаси, ирригация тармоқлари қурилиши тресты ҳал этиши лозим бўлган қатор долзарб масалалар ҳам кўтарилган эди. Мазкур ташкилотларнинг раҳбарлари «Очиқ хатлар куни»га расмий таклиф этилган бўлишларига қарамай, йиғилишда иштирок этишмагани бизни жуда таажжублантирди.

Чуст районида ўтказилган «Очиқ хатлар куни» меҳнаткашлар учун ҳам, район ва область ташкилотларининг раҳбарлари учун ҳам жуда фойдали бўлди. Чунки унда партия қарорлари асосида давлат, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлашга, янада яхши, унумли меҳнат қилишга оид масалалар ҳал қилинди. Шунингдек, кишилар ғашига тегаётган баъзи камчиликларнинг олдини олиш ва уларни бартараф этиш режалари белгилаб олинди.

У. ЮСУПОВ,
А. НИЁЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

РЕДАКЦИЯДАН: **шу каби «Очиқ хатлар кунлар»и Фарғона, Самарқанд, Хоразм областларида ҳам бўлиб ўтди. Уларда муҳим масалалар ўртага қўйилиб, ҳал қилишга қаратилган аниқ чора-тадбирлар белгиланди.**

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилади:

Дўстлик райони (район партия комитетининг секретари Х. Исроилов, район ижроия комитетининг раиси Б. Т. Нахипов, район комсомол комитетининг секретари О. С. Норқулов, бош пиллахона директори М. Мирзаев);

Арнасой райони (район партия комитетининг секретари М. Нишонов, район ижроия комитетининг раиси А. Самандаров, район комсомол комитетининг секретари Ш. С. Бахритдинов, бош пиллахона директори С. Супатуллаев);

Октябрь райони (район партия комитетининг секретари М. Ҳасанов, район ижроия комитетининг раиси С. Назаров, район комсомол комитетининг секретари Ж. Онолбоев, пиллачилик катта агрономи Х. Хатамов);

Зарбдор райони (район партия комитетининг секретари М. У. Умрзоқов, район ижроия комитетининг раиси Б. И. Холиқулов, район комсомол комитетининг секретари Р. Тошбеков, бош пиллахона директори Э. Ҳамроев);

Охунбобоев райони (район партия комитетининг секретари О. Алихонов, район ижроия комитетининг раиси С. Қ. Қодиров, район комсомол комитетининг секретари Т. У. Турғунов, бош пиллахона директори М. Эргашев);

Бағдод райони (район партия комитетининг секретари Г. Назиров, район ижроия комитетининг раиси К. П. Хошимов, район комсомол комитетининг секретари Д. У. Юсупова, бош пиллахона директори М. Хамроқулов);

Большевистик райони (район партия комитетининг секретари А. Х. Тошкенбоев, район ижроия комитетининг раиси Н. Нортоев, район комсомол комитетининг секретари Н. Тўраев, бош пиллахона директори Х. Ёрқулов);

Олтинкўл райони (район партия комитетининг секретари Т. Хожиқосимова, район ижроия комитетининг раиси И. Г. Алимов, район комсомол комитетининг секретари С. Раҳимов, бош пиллахона директори Г. Йўлдошев);

Москва райони (район партия комитетининг секретари Н. Т. Турсунов, район ижроия комитетининг раиси С. Ашуров, район комсомол комитетининг секретари А. А. Солиев, бош пиллахона директори М. Тўраев);

Хатирчи райони (район партия комитетининг секретари Р. Махманов, район ижроия комитетининг раиси О. Хушвақтов, район комсомол комитетининг секретари М Одилова, бош пиллахона директори М. Н. Югай);

Ульянов райони (район партия комитетининг секретари А. Умиров, район ижроия комитетининг раиси У. Баҳромов, район комсомол комитетининг секретари А. Аминов, бош пиллахона директори Ж. Шоҳимардонов);

Муборак райони (район партия комитетининг секретари Н. С. Осмонов, район ижроия комитетининг раиси Х. Х. Раҳмонов, район комсомол комитетининг секретари З. А. Қуртнезиров, пиллачилик катта агрономи Н. Жумақулов);

Нориш райони (район партия комитетининг секретари К. Мадалиев, район ижроия комитетининг раиси Р. Худойбердиев, район комсомол комитетининг секретари А. Абдумажидов, бош пиллахона директори А. Халилов);

Коммунистик райони (район партия комитетининг секретари А. П. Алимов, район ижроия комитетининг раиси И. И. Ли, район комсомол комитетининг секретари О. А. Толипов, бош пиллахона директори Б. Улуғхўжаев).

Чорвачилик — зарбдор фронт

КАСБ, ШАРАФ, МАСЪУЛИЯТ

● ҲАР ЮЗ БОШ СОВЛИҚДАН БИР ЮЗ ЭЛЛИКТАДАН СОҒЛОМ ҚЎЗИ ОЛИНДИ

● УРҒОЧИ ҚЎЗИЛАРНИНГ ҲАММАСИ ЎСТИРИШГА ҚОЛДИРИЛДИ. БИР ОТАРДАН ИККИ ОТАР ТАШКИЛ ЭТИЛДИ

● ДАВЛАТГА ҚОРАКЎЛ ТЕРИ СОТИШ ПЛАНИ ТЎЛА БАЖАРИЛДИ. МАҲСУЛОТНИНГ СИФАТИ ЯХШИЛАНДИ

● ЧОРВАДОРДАН ҲАМ ҚАТЪИЙ ИНТИЗОМ, ЮКСАК МАСЪУЛИЯТ ТАЛАБ ҚИЛИНАДИ

Колхозимиз аъзолари партиямиз XXVI съездининг қарорларини амалга ошира бориб, яхши натижаларга эришмоқдалар. Ўн биринчи беш йиллик план-топшириқлари йил сайин ошириб бажариляпти. КПСС Марказий Комитетининг май ва ноябрь Пленумлари қўйган вазифалар уддаланяпти. Мамлакат Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқариш суръатлари жадаллашяпти.

Пахтакорларимиз жуда илгарилаб кетишди. Бултур улар областимизда энг юқори ҳосил етиштиришди, ҳар гектар ердан эллик центнердан ортиқ ипак пахта олишди.

Биз, чорвадорларнинг ҳам меҳнатимиз йил сайин қувончли натижа беряпти. Чунки, деҳқонлардан орқада қолмасликка ҳаракат қиляпмиз. Зиммамиздаги вазифани яхши биламиз. Колхоз давлатга сотадиган гўшт ва сутни, қиммати пахтадан кам бўлмаган қоракўл тери ва жунни биз етиштирамиз. Бу маҳсулотлар давлатимизга, халқимизга жуда зарурлигини, улар қанча кўп етиштирилса, СССРнинг Озиқ-овқат программаси шунчалик тезроқ бажарилишини тушунамиз. Биз масъулиятни тўла ҳис этган ҳолда ишлаяпмиз. Қорамоллар, қўйларнинг туёқ сонини ўстиришга, маҳсулдорлигини оширишга эришяпмиз. Ўтган йили колхозимиз гўшт, сут, қоракўл тери ва жун етиштириш планларини ошириб бажарди. Ана шу маҳсулотлар давлатга белгиланганидан бирмунча кўп етказиб берилди.

Биз бу йил маҳсулот етиштиришни ўтган йилдагига нисбатан 15—20 процент кўпайтиришга ваъда берганмиз. Сўзимизнинг устидан чиқиш учун интилиб, чорвадорлар ҳаётида энг масъулиятли бўлган қўзилатиш кампаниясини пухта тайёргарлик кўрган ҳолда бошладик ва уни уюшқоқлик билан ўтказдик. Ҳар юз бош совлиқдан ўрта ҳисобда 150 тадан соғлом қўзи олиб, бу соҳадаги мажбуриятимизни муваффақият билан уддаладик. Урғочи қўзиларнинг ҳаммасини ўстиришга қолдирдик. Эркак қўзиларнинг энг бўлиғини, энг соғломини қўчқор қилиб етиштириш учун қолдириб, қолганларини терига сўйдик. Терининг сифати яхши бўлишига эришдик. Давлатга белгиланганидан анча зиёд қоракўл тери топшириб, планни ошириб бажардик.

Ўтган йили совлиқларни барвақт қочирган эдик. Шу туфайли қўзилатиш февраль ойида бошланиб, март ойида тамомланди. Бунинг қўйчиликни ривожлантиришда фойдаси катта. Биринчидан, эрта туғилган ва ўстириш учун қолдирилган қўзилар ёзнинг иссиқ ойларигача анча катта бўлиб, ўзини тутиб олади. Июнь ойида уларнинг тирик вазни 25—30 килограммга етиб, организми зарур даражада мустаҳкамланади. Натижада уларга иссиқ салбий таъсир қилмайди ва касалланмайди. Бунинг аҳамияти яна шундан иборатки, совлиқларнинг қўзиси эртароқ ажратилади. Улар тезроқ семириб, қувватга киради ва яна барвақт қочириш мумкин бўлади. Кеч туғилган қўзи эса кунлар исигунча етарли даражада ўсмайди ва организми мустаҳкамланмайди. Оқибатда у иссиққа бардош беролмай касалланиб, айрим ҳолларда нобуд бўлади.

Қўзилатишни тугаллаш, давлатга қоракўл тери топшириш планини бажариш билан қабул қилган мажбуриятимизни қисман адо этдик, холос. Ишнинг қийини олдинда. Ўстиришга қолдирилган қўзиларнинг касалланиши ва нобуд бўлишига йўл қўймаслик, совлиқлар тезроқ семириб қувватга киришига эришиш керак.

Шу жиҳатдан қараганда март, апрель ва май ойлари хатарли эди. Бу даврда тез-тез ёмғир ёғди, айниқса, тун салқин, ҳатто совуқ бўлди. Яйловда усти ёпиқ қўралар йўқ, қўй-қўзилар кечалари очиқ қўраларда сақланади. Ёғингарчилик, совуқ хусусан ёш қўзилар учун хавфли. Агар эҳтиёт бўлинмаса уларнинг ва заифлашган совлиқларнинг ўпкаси шамоллаб касалланиши ва нобуд бўлиши мумкин эди.

Биз бунга йўл қўймадик. Чунки, олган мажбуриятимизда боқимимиздаги совлиқларни, олинган қўзиларни нобуд қилмай тўла сақлаш шарти бор. Лекин гап фақат мажбуриятда эмас. Биз бурчимизни тўла адо этишга, ҳалол меҳнат қилишга, колхозимиз, халқимизнинг бизга ишониб топшириб қўйган бойлигини кўз қорачиғидай авайлаб асраш, уни кўпайтиришга ҳаракат қиляпмиз. Агар деҳқон меҳнат интизомига кундузи далада ишлайдиган вақтда риоя қилса, чорвадор, хусусан чўпон унга кундузи ҳам, кечаси ҳам бирдек риоя қилиши зарур.

Масалан, мен кундузи қўй-қўзиларни яйловнинг офтоб тиға жойларида ўтлатаман. Уларни кўп юритиб чарчатмайман. Агар болалаб, қувватсизланган совлиқлар ва ёш қўзилар яйловда тинимсиз юрдирилса, силласи қуриб ётиб олади, танасига зах ўтади. Кечаси қўй-қўзиларни икки-уч марта қўрадан яйловга ҳайдаб чиқиб, ўтлатаман. Бунинг икки томонлама фойдаси бор. Биринчидан, улар яхшироқ семиради, қўзилар тезроқ катта бўлади. Иккинчидан, ҳаракат қилиб, қони яхши юришади, танаси қизийди.

Менинг чўпон таёғини ушлаганимга кўп йил бўлди. Қишнинг изғирин совуғига, ёзнинг жазирама иссиғига бардош бериб, касбимнинг масъулиятини тўла ҳис этиб, уни шарафлаб келмоқдаман. Олган мажбуриятимни ҳар доим тўла-тўкис адо этишга эришяпман. Бу йил боқимимдаги тўрт юз ўн уч бош совлиқнинг ҳар юзтасидан бир юз олтмиштадан қўзи олиб, берган ваъдамни бажардим. Тўрт юз урғочи қўзини ўстиришга қолдирдим. Уларни онасидан ажратгач, менинг отарим негизида яна бир янги отар ташкил этилди. Қоракўл тери топшириш планини ошириб бажардим. Колхозимиз чорвадорларининг мўл-кўл маҳсулот етиштириш, моллар туёғини ошириш йўлидаги ишларида иштироким шундан иборат бўляпти.

К. НЕЪМАТОВ,
Сурхондарё область, Қумқўрғон районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг бош чўпони.

ХУШХАБАРЛАР

● ЯККАБОҒ. Район ўрмон хўжалиги ходимлари 1593 гектар майдонда мевали боғлар бунёдга келтирдилар. Шунингдек 2382 гектар майдонга ихота дарахтлари ўтқазилди. Мевали дарахтларнинг бир қисми қийғос ҳосилга кирди. Яқин фурсатларда олма, ёнғоқ, бодом, хандон писта, узум ва бошқа хил мевалар етиштириш кескин кўпайтирилади.

Ш. МАҲМУДОВ.

● ОҚҚЎРҒОН. «Оққўрғон» совхози чорвадорлари тайёрлов ташкилотларига 116 тонна гўшт, 350 тонна сут, кўплаб тухум топшириб, ярим йиллик топшириқни муваффақиятли адо этдилар.

Т. ЗОКИРОВ.

● ЯНГИАРИҚ. «Янгиариқ» шоликорлик совхози коллективи бу йил 4600 тонна «қирмизи дон» етиштиришга аҳд қилди. Р. Жуманазаров, Ха Леонид, Ш. Шожонов, Н. Омоновлар бошлиқ бригадаларда рекорд ҳосил етиштириш учун мусобақа қизитилаётир.

Р. ХЎЖАЕВ.

● СВЕРДЛОВ. Охунбобоев номли колхозда истиқомат қилувчи Муҳаббат Абдуллаевалар оиласи шахсий чорва молларини яхши боқиб, ўтган йили тайёрлов ташкилотларига бир тонна сўқим гўшти топширган эди. Улар бу йил бир ярим тонна гўшт етказиб беришга аҳд қилдилар.

А. ҲАЙДАРОВ.

● НИШОН. Карл Маркс номли совхоз меҳнат аҳли 2350 гектар майдондаги ғўзаларни биринчи минерал ва органик ўғитлар билан озиқлантиришни тугаллаб, иккинчисини бошлаб юбордилар. 10 минг тонналик «оқ олтин» хирмони учун курашда Т. Бердиев, Ч. Назаров, Т. Пиримов, Н. Шукуров каби ўнлаб механизаторлар пешқадамлик қилмоқдалар.

Ф. ИШЧЕНКО.

● ДЕҲҚОНОБОД. Районнинг Бошчорбоғ ўрмон участкасида асаларичилик совхози ташкил қилинди. Беш йиллик охирига бориб 50—60 тонна асал тайёрлаш ва истеъмолчиларга тортиқ этишга қаратилган тадбирлар амалга оширилмоқда.

Р. РАҲИМОВ.

* * *

Шунингдек андижонлик О. Эгамов, хонқалик Ж. Жуманиёзов, Киров районидан Э. Муқимов, олтиариқлик Т. Умаров, булунғурлик П. Чўмбоев, хўжаободлик Р. Жуманиёзова, ғиждувонлик А. Отаев, А. Аҳадов, наманганлик А. Дадабоевлар ҳам турли мазмунда хат-хабарлар йўллашган.

Бугун — болаларни ҳимоя қилиш халқаро куни

ИНСОНИЯТ КЕЛАЖАГИ

Болалар — инсоният ҳаётининг буюк маъноси, унинг келажагидир. «Инсоният ўзидаги бор яхши нарсаларнинг ҳаммасини болаларга беришга мажбур». Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг болалар ҳуқуқлари тўғрисида 1959 йилда қабул қилган декларациясида ана шундай дейилади. Аммо бу инсоний принцип ҳамма жойда ҳам ҳаётга жорий этилган эмас. Ер юзидаги миллионлаб болалар ўта қашшоқликда яшамоқда, очлик ва касалликдан ҳалок бўлмоқда, оғир меҳнатдан азоб чекмоқда, саводсиз қолмоқда. Бунга ёш авлоднинг энг даҳшатли душмани — капитализм, ирқчилик, милитаризм айбдор. Капитал дунёси ўз табиатига кўра болалик душманидир. Империализм тўхтовсиз қуролланиш пойгасига зўр бераётгани туфайли жаҳонни ҳалокат ёқасига келтириб қўйди. Болаларни зулм ва зулматнинг барча шаклларидан ҳалос қилмоқ учун, энг аввало, Ер юзида мустаҳкам тинчликни қарор топтирмоқ керак. Бу йилги болаларни ҳимоя қилиш халқаро куни қуролланиш пойгасига қарши, ўлим қуроли ишлаб чиқаришга миллиардлаб сўм маблағ сарфланишига қарши кураш куни сифатида нишонланмоқда.

Социализм эса ўсиб келаётган авлоднинг ҳар томонлама камол топиши учун энг қулай шароитларни яратди. Социалистик мамлакатлар халқлари тинчлик учун фаол кураш олиб бормоқдалар. Бу билан улар болалар манфаати йўлида, уларнинг тинч ва бахтли келажаги йўлида қатъий турганликларини намойиш қилмоқдалар. Совет давлати КПСС XXVI съезди қарорларига биноан болалик оилаларга ёрдам бериш чораларини кучайтирмоқда. Бизнинг Ватанимиз болаларга қувонч бағишлаш учун нимаики зарур бўлса ҳаммасини қилмоқда. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларида болалар тўғрисида, уларнинг сиҳат-саломатлиги, ҳар томонлама ривожланиши ва фаровонлиги тўғрисида ғамхўрлик қилиш биринчи даражали давлат иши бўлиб қолган.

Суратда: Ўрта Чирчиқ районидаги Ким Пен Хва номли колхоз болалар боғчасининг тарбияланувчилари.

В. Портнов фотоси.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

КУРОРТ БАЗАЛАРИ КЕНГАЙТИРИЛМОҚДА

ПРАГА. Чехословакия жамоатчилиги давлатга қарашли санатория-курорт шифохоналари тармоқлари тузилганлигининг 35 йиллигини нишонламоқда. Халқ ҳокимияти ғалаба қозонгандан кейин мамлакатдаги машҳур шифохоналар кенг меҳнаткашлар оммаси ихтиёрига ўтди.

Ўтган йиллар мобайнида ЧССРнинг курорт базаси узлуксиз кенгайтирилди ва такомиллаштирилди. Шифобахш сув манбалари базасида бир неча янги санаторий комплекслари барпо этилди, ўнлаб шифохоналар қурилди. Санаторийлардаги ўринлар сони 1948 йилдагига нисбатан қарийб уч баравар кўпайди. Кўпгина курортлар бутун йил давомида ишлашга ўтганлиги туфайли даволанувчилар сони янада ошди. Чехословакия шифохоналарида ҳар йили ярим миллиондан кўп киши дам олади, ўн минглаб киши бу ерда амбулаторияга қатнаб даволанади.

ЯНГИ ҲАВО ЙЎЛИ

СОФИЯ. Болгариянинг «Балкан» авиакомпанияси янги ҳаво йўлини очди. «ТУ-134» самолёти ҳар ҳафтада бир марта Бургасдан Ленинградга боради ва қайтиб келади. Бу самолёт 2750 километр масофани 2 соату 55 минутда учиб ўтади.

Реконструкция қилинганлиги ва янгиланганлиги натижасида Болгарияда энг яхши аэропортлардан бирига айлантирилган Бургас аэропортидан ҳозирги вақтда Совет Иттифоқининг учта шаҳри — Москва, Киев ва Ленинградга самолётлар қатнаб турибди.

СТУДЕНТЛАР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИГА ЁРДАМЛАШМОҚДАЛАР

БУХАРЕСТ. Брашов университетида 50 мегаватт қувватга эга бўлган шамол электр станцияси лойиҳаси тузилди ва қурилди. Бу станция махсус генератор билан жиҳозланган бўлиб, секундига 4 метрдан 16 метргача тезликдаги шамол билан ишлайди. Шу станцияни барпо этишда ўқитувчилар ва студентларнинг катта группаси қатнашди. Кўпгина ўқитувчилар ва студентлар янги техника ечимларини диплом ишлари ва илмий диссертациялари учун мавзу қилиб олмоқдалар.

Ҳозирги вақтда Руминиянинг олий ўқув юртларида студентларнинг 2100 дан кўп илмий жамиятида 73 минг студент ишламоқда. Бундан ташқари 3 мингта аралаш тадқиқот ва лойиҳалаш коллективлари мавжуд. Бу коллективлар составига ўқитувчилар, студентлар ва ишлаб чиқаришдаги мутахассислар кирган. Улар кейинги уч йил мобайнида 25 мингдан кўп мавзуни ечдилар. Бу ечимларнинг тахминан учдан икки қисми амалда фойдаланиш учун тавсия қилинди.

«ФАН ЮТУҚЛАРИ — ҲАЁТГА!»

ГАВАНА. Бу ерда «Фан ютуқлари — ҳаётга!» шиор остида Куба фанлар академиясининг йиллик олий илмий кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлис иштирокчилари бу йил ҳозирги замон билимларининг барча соҳалари бўйича 135 та ишни конкурсга тақдим қилдилар. Фанлар академиясининг мукофотлари ва дипломларига сазовор бўлган фундаментал ечимлар авторлари орасида фан вакилларигина эмас, балки ишлаб чиқариш мутахассислари ҳам бор.

Кенгашда янги лауреатларнинг ишлари юксак даражада эканлиги қайд этилди. Илмий-техника базасининг борган сари кенгайтирилганлиги, ҳар бир корхонанинг ўзида кадрлар тайёрлашга ғамхўрлик қилинганлиги туфайли шундай юксак даражага эришилди. Ҳозирги вақтда мамлакатда 30 мингдан кўп дипломли мутахассис бор. Уларнинг учдан бир қисми амалий тадқиқотларда қатнашмоқда. (ТАСС).

«Еттилар»нинг Вильямсбергдаги баёноти ҳақида

Етти капиталистик мамлакат — АҚШ, Англия, Франция, ГФР, Италия, Канада ва Япониянинг Вильямсбергга тўпланган раҳбарлари 30 май куни баёнот қабул қилдилар, матбуот конференциясида бу баёнотни АҚШ давлат секретари Ж. Шульц ўқиб эшиттирди. У баёнотни «Бутун дунё халқларига мактуб» деган баландпарвоз сўзлар билан таърифлади. Хўш, етти мамлакатнинг раҳбарлари хавфсизлик ва тинчликни мустаҳкамлаш масалаларида аслида қандай гаплар билан мурожаат этдилар?

Улар ўз мамлакатларида «озодликни» ва «демократик тузум»ни ҳимоя қилишларини ва бунинг учун «етарли ҳарбий қудратни сақлаб» қолишларини, яъни ядро аслаҳахоналарини кўпайтираверишларини ва қурол-яроғларнинг энг янги турларини жойлаштиришнинг жуда катта программаларини амалга ошираверишларини билдирдилар. Баёнотда халқларнинг сиёсий ва ҳарбий соҳалардаги кескинликни юмшатиш йўлига қайтиш, қурол-яроғларни, аввало ядро қуролини чеклаш ва қисқартиришнинг энг зарур вазифаларини ҳал этишга киришиш тўғрисидаги даъватлари мутлақо писанд қилинмайди.

НАТО мамлакатларининг қуроли «агрессияга жавоб тариқасидагина қўлланилади, бошқа ҳеч қандай ҳолларда қўлланилмайди», деб даъво қилинади баёнотда. Модомики шундай экан, НАТО блокига кирувчи ядровий давлатлар, жумладан Қўшма Штатлар Совет Иттифоқидан ибрат олиб ядро қуролини ёки бошқа қуролни биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисида ўз зиммасига аниқ мажбурият олади, деб умид қилиш мантиқий бўлур эди. Аммо, бундай қилинмади.

«Еттилар» баёнотида Ғарб томони турли халқаро музокараларда ижобий натижаларга эришиш мақсадида таклифлар киритди, деб айтилди, бироқ, мана шу музокараларнинг ҳаммасида қатнашган Ғарб мамлакатлари ва аввало АҚШ бир битимга келинишига йўл қўймаслик сиёсатини бевосита ёки билвосита ўтказиб келмоқдалар, бутун ишни кучларнинг мавжуд регионал ва жаҳоншумул балансини ғарб фойдасига ўзгартиришни кўзлаб олиб бормоқдалар.

Кенгашда қатнашган давлатларнинг раҳбарлари «қурол-яроғларни қисқартириш ишида Совет Иттифоқи билан ҳамкорлик қилишга тайёр» эканликларини билдирадилар. Башарти Ғарб раҳбарларининг сўзлари уларнинг ишларига мувофиқ бўлса, башарти тенглик ва баббаравар хавфсизлик принципига риоя этилиб, одилона битимларга келиш йўлларини топиш ҳақида гап борган бўлса, буни фақат табриклаш мумкин бўлур эди. Ҳолбуки Ғарбнинг амалий ишлари бу баёнот доирасига асло мувофиқ келаётгани йўқ. Масалан, АҚШ президенти Вильямсбергдаги кенгаш арафасидаёқ «ММ» системасидаги янги, тағин ҳам қудратлироқ ракеталарни жойлаштиришга ва шу мақсадлар учун конгрессдан тегишли маблағ сўраб олишга қарор қилганини эълон қилди. Хўш, бу ишларни «тинчликни излашга садоқат тўғрисида»ги гап билан қандай қовуштириб бўлади? Булар бир-бирига мутлақо зид позициялардир.

Вильямсбергда эълон қилинган баёнотнинг ўртача олисликка учириладиган ракета қуроли тўғрисида гап борган қисмида ҳам сўз билан иш бир-биридан фарқ қилади. Бир томондан, Совет Иттифоқини Женевадаги музокараларни «ҳеч пайсалга солмай зўр ғайрат билан» олиб боришга даъват қиладилар, иккинчи томондан эса, АҚШ бир ярим йил мобайнида Женевада бемаънилик йўлини ўтказиб келмоқда. Шунинг учун ҳам музокаралар боши берк кўчага кириб қолди.

Ваҳолонки шундай экан, «еттилар»нинг Совет Иттифоқига қилган даъватлари моҳияти нимадан иборат? Улар Совет Иттифоқининг Европада Американинг «Першин»лари ёки қанотли ракеталари жойлаштирилишига розилик беришини, ўзининг бир ёқлама қуролсизланишига, ҳарбий-стратегик мувозанатнинг НАТО фойдасига ўзгартирилишига рози бўлишини хоҳлаяптилар шекилли? Бу — бемаънилиқдир. Аммо, бу гап баёнотнинг ўзига ёзиб қўйилган. Унда тўғридан-тўғри айтилишича, бу масала юзасидан Женевада ўтказилаётган тегишли музокараларда «мана шундай кучларни жойлаштириш даражаси белгилаб олиниши» лозим эмиш, башарти бу хусусда бир битимга келинмайдиган бўлса, у ҳолда НАТО мамлакатлари «1983 йилнинг охиридан бошлаб Европада Американинг системаларини жойлаштириш режаларини амалга оширишга киришар эмишлар». Қўшма Штатларнинг ҳақиқий позицияси ана шундан иборат. Модомики шундай экан, Ғарбдаги етти мамлакат раҳбарларининг «қурол-яроғларни қисқартиришга эришишга», «уруш хавфини камайтириш» учун «ўзларининг сиёсий имкониятларидан фойдаланишга» ва ҳоказоларга интилаётганликлари ҳақидаги дабдабали баёнотининг нима қадри қолди? Баёнотнинг моҳияти равшан: тинчлик тўғрисидаги сўзлар билан тўхтовсиз ва хатарли қуролланиш пойгасини ниқобламоқчи бўлмоқдалар.

(ТАСС).

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

ИШСИЗ ЎҚИТУВЧИЛАР

Германия Федератив Республикасида ишсизлик ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳасини қамраб олаётир. Кейинги йилларда мамлакатда кўплаб ўқитувчилар иш тополмай сарсон. Айниқса ёш ўқитувчилар ишсизлик балосига кўпроқ мубтало бўлаётирлар.

ГФР ёш ўқитувчилар ҳамжамиятининг маълумотларига кўра, ҳозирги вақтда мамлакатда ихтисос бўйича ишлаш имкониятидан маҳрум бўлган 30 минг мактаб ўқитувчиси бор. Ҳамжамият вакили шуни хабар бериб уқтириб ўтадики, Ғарбий Германиядаги педагогика олий ўқув юртларини битирувчиларни янада аянчли истиқбол кутмоқда. «Умидворлик руҳи»даги маълумотларга кўра, деб таъкидлади у, 1985 йилда ёш ўқитувчилардан 70 минг киши ишсиз бўлиб қолиши аниқ.

НАРХ ОШМОҚДА

Италияда нарх-навонинг кўтарилиши йилдан-йилга одат тусига кириб қолди. Мамлакатда бу йил май ойида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан буюм ва маҳсулотларнинг нархи 16,4 процент кўтарилди. Мамлакат марказий статистика институти томонидан берилган бу маълумотда айниқса аҳоли учун зарур бўлган маҳсулот ва буюмлар кескин қимматлашган. Айниқса электр қуввати ҳамда уй-жой тўловлари ўсган.

СПОРТ

БАҲСЛАР ВА ҒОЛИБЛАР

✦ **ФУТБОЛ.** Эртага Мексикада ўсмирлар ўртасида жаҳон чемпионати бошланади. Совет футболчилари тўртинчи «Д» группада Нигерия, Бразилия ва Голландия командалари билан саралаш ўйинларини ўтказадилар. СССР — Нигерия командалари учрашуви 4 июнга мўлжалланган. Терма командамиз составида пахтакорчи Ф. Исломов ҳам иштирок этмоқда.

Биринчи лига коллективлари ўртасида 13-тур ўйинлари ўтказилди. Маълумки, мазкур учрашувлар олдидан СКА (Р), «Заря» ва СКА «Карпати» коллективлари 16 очко билан пешқадам эдилар. Ростов-Дон армиячилари «Кубань» майдонида имкониятни (1:2) бой бериб қўйишди. «Заря» футболчилари бу сафар дам олдилар. Карпат армиячилари эса «Қайрат» коллективини қабул қилиб (2:0) 18 очко билан ягона пешқадам бўлиб олишди. Ҳозир Ростов-Дон армиячилари, «Заря» ва «Колос» коллективларида 16 тадан очко бор. Жиззахнинг «Звезда» командаси «Колос» майдонидаги учрашувда (0:2) ютқазиб қўйди.

✦ **ЧИМ ХОККЕЙ.** Андижоннинг «Звезда» хоккейчилари Сумгаитнинг «Иншоотчи» командасини қабул қилиб (0:0, 1:0). жами очколарини 12 тага етказишди. Ленинскнинг «Старт» коллективи «Азинефтехим» (Боку) командаси билан ўйнаб (0:0, 3:0), 9 та очко жамғарди.

ЛИВАНДАГИ ВАЗИЯТ

БАЙРУТ. Кейинги икки кун мобайнида Исроил ҳарбийлари Ливаннинг Бекаа водийсига юзлаб танк ва бронетранспортер келтириб қўйди. Тель-Авив Ливанда тинчликни сақловчи араблараро кучлар таркибидаги Сурия қўшинлари билан қуролли тўқнашувга ҳозирлик кўриб, Ливан — Исроил чегараси орқали Рашайя ал-Води аҳоли пункти ва Карун кўли районига ҳарбий техника колонналарини ҳам юборди. Агрессорнинг оғир юк машиналари ва автобуслари қўшимча анжомлар ва мадад кучларни узлуксиз элтиб қўймоқда.

Исроил мудофаа министри М. Аренс Сурия шаънига яна дўқ-пўписа қилди. Унинг иғвогарлик руҳидаги баёнотида мана шу араб мамлакатига қарши агрессия қилиш эҳтимоли борлиги ҳақиқатда тасдиқланди.

Ливанлик ватанпарварлар оккупациячиларга қарши курашни давом эттирмоқдалар. Улар мамлакат шарқида Исроил соқчиларини ўққа тутиб, уларга талафот етказдилар.

ВАШИНГТОН. Қўшма Штатлар «Кўп миллатли кучлар» деб аталган кучларнинг ўзагини ташкил этган денгиз пиёда қўшинлари бўлинмаларининг шахсий составини алмаштириш ниятида эканлиги эълон қилинди. Вашингтон вакилларининг айтишича, Америка қўшинлари «чамаси Ливанда яна бир йил туради». АҚШ Ливан территориясида мустаҳкам ўрнашиб олиш, ундан ўзининг Яқин Шарқдаги империячилик мақсадларини амалга ошириш учун қулай майдон сифатида фойдаланиш ниятида эканлиги яққол кўриниб турибди.

БИТИМЛАР ТУЗИЛДИ

ПЕКИН, 30 май (ТАСС). Синьхуа агентлигининг хабар қилишича, денгиз нефть ресурсларидан фойдаланиш Хитой бош компанияси билан Англиянинг «Бритиш петролеум» компанияси бошчилигидаги нефть компаниялари группаси ўртасида Чжуцзян дарёсининг қуйилиш районидаги (Гуандун вилояти) саёз соҳил бўйида ва Сариқ денгизнинг жанубий қисмида нефть конларини биргаликда разведка қилиш ва улардан фойдаланиш юзасидан бешта битим тузилди. Битимлар тузувчилар орасида Канада, Австралия, Бразилиянинг нефть компаниялари ҳам бор.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

1 ИЮНЬ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Саёҳатчилар клуби. 10.40 — Қўшиқ Ватанга муҳаббат уйғотади. 11.05 — Ҳужжатли фильм. 11.20 — Ўз уйингни топ. Бадиий фильм. 12.30 — Концерт. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.30 — Ҳаммаси мушукдан бошланди. Бадиий фильм. 17.45 — Горнчилар, қаердасиз! 18.30 — Партия ҳақида ҳикоялар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан ва турмуш. 20.00 — Тунис артистларининг чиқиши. 20.15 — Баланд қорлар ёнида учрашув. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. 22.35 — Ҳужжатли фильм. 22.45 — Дунё воқеалари. 23.00 — Футбол. Европа чемпионатининг саралаш учрашуви. Финляндия — СССР.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильмлар. 9.55 — Гранит ороллар. Бадиий фильм. 11.15 — Қувноқ нотачалар. 12.15 — Ота-оналар, Сизлар учун. 12.45 — Менинг биринчи дўстим. Бадиий фильм. 13.50 — Немис тили. 14.20 — Етти шамол тўдаси. Телеспектакль. 1-воқеа. 15.05 — Ҳужжатли фильм. 15.15 — Камалак. 15.40 Инсон нимага қодир. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — СССР халқларининг ёзги VIII Спартакиадасида. Теннис. 19.30 — Едингдами ўртоқ... 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Капитализмнинг ижтимоий зиддиятлари. 2-кўрсатув. 21.30 — Время. 22.05 — Мишканинг набираси. Бадиий фильм. 23.20 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Биз рақсга тушамиз. 12.00 — Болалар учун фильм. 12.25 — Яшаш учун туғилганлар. Бадиий фильм. 18.05 — Болалар учун фильм. 18.20 — Жаҳон болалари. 19.00 — СССР халқлари ёзги VIII Спартакиадасида. Теннис. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Илҳом. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Июнь — пахта ҳосили тўплашда ҳал қилувчи ой. 22.20 — Бурилиш. Бадиий фильм. 23.55 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Телефильм. 18.30 — Математика. 19.30 — Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Авлодлар эстафетаси. 20.50 — Қизил қўзиқорин. Телеспектакль. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

1 ИЮНЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Толе ёр бўлсин. Концерт. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — Иқтисодий билимлар радиоуниверситети. 11.25 — Онаман йўқдир армоним. 12.10 — Ўзбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 19.25 — Эстрада миниатюралари. 20.50 — Шеърият кечаси. 21.10 Радиотингловчиларнинг талабларига биноан концерт. 21.40 — СССР халқлари ёзги VIII Спартакиадасининг теннис турнири. 22.30 — Ойгул диёри. Радиоспектакль.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1/VI да **Уйқудаги гўзал,** 2/VI да **Иоланта,** 3/VI да **Спартак** (19.30 да).

Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги давлат комитетининг
ИЧКИ СУВ ХАВЗАЛАРИДАГИ БАЛИҚ ХЎЖАЛИКЛАРИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
генетика, селекция ва наслчилик ишлари лабораторияси мудири
ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.
Мурожаат учун адрес: 700112, Тошкент шаҳри, 112-алоқа бўлими, Фарҳод кўчаси, 10-квартал, 21«а»-уй.

СССР Алоқа министрлигининг
ТОШКЕНТ АЛОҚА ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
кафедра доцентлари: радиоприёмник қурилмалари, инженерлик графикаси;
кафедра катта ўқитувчиси: радиоприёмник қурилмалари.
КОНКУРС МУДДАТИ — 5 ИЮНГАЧА.
Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700084, Тошкент шаҳри, Е-84, Энгельс кўчаси, 108-уй.

«Узбекзолото» бирлашмаси қошидаги
«ҚУРАМА» ОЛТИН ИЗЛОВЧИЛАР АРТЕЛИ
1 июлда
ТУГАТИЛАДИ
Ҳамма даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида қуйидаги адресда қабул қилинади: Тошкент шаҳри, Туркқўрғон проезди, 26-уй. «Узбекзолото» бирлашмаси.

Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институти коллективи графика кафедрасининг доценти, институт касаба союз комитетининг раиси А. А. Акбаровга онаси
Салима ОТАЕВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАДАНИЯТ МИНИСТРЛИГИ

1983—1984 ўқув йилига

РЕСПУБЛИКАНИНГ ОЛИЙ МАДАНИЯТ ВА САНЪАТ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

М. АШРАФИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ КОНСЕРВАТОРИЯСИ

(Тошкент шаҳри, Пушкин кўчаси, 31-уй, телефон 33-52-74)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, оркестр асбоблари, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, композиция, музикашунослик.

Сиртқи ўқишга: оркестр асбоблари, халқ чолғу асбоблари, хор дирижёрлиги, музикашунослик.

А. Н. ОСТРОВСКИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ТЕАТР ВА РАССОМЛИК САНЪАТИ ИНСТИТУТИ

(Тошкент шаҳри, Г. Лопатин кўчаси, 77-уй, телефон 56-28-80)

Кундузги ўқишга: кино ва драма театри артисти, музикали комедия театри артисти, драма режиссёрлиги, театршунослик, живопись, графика, декоратив-амалий санъат, монументал декоратив санъат интерьер ва ускуналар, тасвирий санъат назарияси ва тарихи.

Сиртқи ўқишга: кино ва драма театри артисти.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МАДАНИЯТ ИНСТИТУТИ

(Тошкент шаҳри, Високовольтний массиви, 127 — уй, 3-сектор, телефон 62-03-23)

Кундузги ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхонашунослик ва библиография.

Сиртқи ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхонашунослик ва библиография,

ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ

Олий ўқув юртларига ўрта маълумотга эга бўлган СССР гражданлари кириб ўқиш ҳуқуқига эгадирлар. СССР олий ўқув юртларига қабул кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширганлардан конкурс йўли билан ўтказилади.

Кундузги ўқишга 35 ёшгача бўлганлар, сиртқи ўқишга ёши чекланмаган ҳолда ўрта маълумотлилар қабул қилинади. СССР территориясида яшаб турган чет давлатларнинг гражданлари умумий асосларда қабул қилинадилар. Олий ўқув юртига қабул вақтида камида 2 йиллик иш тажрибасига эга бўлганларга (меҳнат дафтарчасидан ёки колхозчининг меҳнат дафтарчасида ёзиб кўрсатилган) имтиёзлар берилади.

Олий ўқув юртига кириш учун ариза ректор номига ёзилади.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: ўрта маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), олий ўқув юртига кириш учун берилган характеристика (корхона ёки муассаса маъмурияти томонидан тасдиқланган), меҳнат дафтарчасидан кўчирма (иш стажи борлар учун), 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат.

Паспорт, ҳарбий билет ёки ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

АРИЗА ВА ҲУЖЖАТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШ, КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИНИ ЎТКАЗИШ ҲАМДА СТУДЕНТЛАР САФИГА КИРИТИШ ҚУЙИДАГИ МУДДАТЛАРДА ЎТКАЗИЛАДИ.

КУНДУЗГИ БЎЛИМГА:

Тошкент Давлат консерваторияси ва Тошкент Театр ва рассомлик санъати институтига аризалар 1 июндан 6 июлгача, кириш имтиҳонлари 6—25 июль кунлари, студентлар сафига қабул қилиш 26—30 июль кунлари ўтказилади.

Тошкент Давлат маданият институтига ариза ва ҳужжатлар 20 июндан 1 августгача, кириш имтиҳонлари 1—20 август кунлари, студентлар сафига қабул қилиш 21—25 август кунлари ўтказилади.

СИРТҚИ БЎЛИМГА:

Тошкент Давлат маданият институтига кириш имтиҳонлари 1—20 июнь кунлари, студентлар сафига қабул қилиш 21—30 июнь кунлари ўтказилади.

Тошкент Давлат консерваторияси ва Тошкент Театр ва рассомлик санъати институтига ариза ва ҳужжатлар 1 июндан 6 июлгача, кириш имтиҳонлари 6— 25 июль кунлари, студентлар сафига қабул қилиш 26—30 июль кунлари ўтказилади.

МАДАНИЯТ ВА САНЪАТ ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Бекобод шаҳри, 64-квартал, 14-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси.

ТЕРМИЗ ДАВЛАТ МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Термиз шаҳри, Нариманов кўчаси, 47-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги.

ҚЎҚОН САНЪАТ БИЛИМ ЮРТИ

(Қўқон шаҳри, Советская кўчаси, 10-уй)

Кундузги ўқишга: пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, хор дирижёрлиги, бадиий безаш.

ГУЛИСТОН ДАВЛАТ МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Гулистон шаҳри, Советская кўчаси, 43-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси, бадиий безаш, халқ рақс ансамбли артисти.

ҚАРШИ ДАВЛАТ МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Қарши шаҳри, Ленин кўчаси, 257-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, халқ рақс ансамбли артисти.

ФАРҒОНА САНЪАТ БИЛИМ ЮРТИ

(Фарғона шаҳри, Конституция кўчаси, 31«а»-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, ашула, музика назарияси, халқ рақс ансамбли артисти.

РЕСПУБЛИКА ЭСТРАДА-ЦИРК САНЪАТИ СТУДИЯСИ

(Тошкент шаҳри, Свердлов кўчаси, 26-уй, телефон 33-33-90)

Кундузги ўқишга: эстрада ва цирк артисти; бўлимлар: вокаль (эстрада ижрочилари), чолғу асбоблари (гитара, орган, фортепьяно, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар), нутқ, цирк, эстрада рақси.

Ф. ХАРРАТОВ НОМИДАГИ УРГАНЧ ДАВЛАТ БИЛИМ ЮРТИ

(Урганч шаҳри, Ленинград, кўчаси, 1-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси, халқ рақс ансамбли артисти.

ҚАРШИ МАДАНИЯТ ТЕХНИКУМИ

(Қарши шаҳри, Индустриальная кўчаси, 30-уй)

Кундузги ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхона иши.

Сиртқи ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхона иши.

А. РАСУЛОВ НОМИДАГИ САМАРҚАНД САНЪАТ БИЛИМ ЮРТИ

(Самарқанд шаҳри, К. Маркс кўчаси, 2«а»-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси, балет артисти, бадиий безаш, халқ рақс ансамбли артисти.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Тошкент шаҳри, Свердлов кўчаси, 26-уй, телефон 33-35-75)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси, эстрада оркестри асбоблари.

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик театри қошидаги ХОРЕОГРАФИЯ БИЛИМ ЮРТИ

(Тошкент шаҳри, Педагогика кўчаси, 31-уй, телефон 56-24-36)

Кундузги ўқишга: балет артисти, халқ рақс ансамбли артисти.

ЖИЗЗАХ САНЪАТ БИЛИМ ЮРТИ

(Жиззах шаҳри, Мир кўчаси, 14-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси, бадиий безаш.

О. ХЎЖАЕВ НОМИДАГИ БУХОРО МАДАНИЯТ ТЕХНИКУМИ

(Бухоро шаҳри, К. Маркс кўчаси, 3-уй),

Кундузги ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхона иши.

Сиртқи ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхона иши.

ТОШКЕНТ МАДАНИЙ-ОҚАРТУВ ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, 2-Чимбой кўчаси, 97-уй, телефон 46-04-40)

Кундузги ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхона иши, бадиий безаш.

Сиртқи ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхона иши.

Т. ЖАЛИЛОВ НОМИДАГИ АНДИЖОН ДАВЛАТ МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Андижон шаҳри, 3-микрорайон, Лермонтов кўчаси, 49-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, хор дирижёрлиги, ашула, музика назарияси, бадиий безаш, халқ рақс ансамбли артисти.

НАМАНГАН САНЪАТ БИЛИМ ЮРТИ

(Наманган шаҳри, Навоий кўчаси, 37-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси, бадиий безаш, халқ рақс ансамбли артисти.

НАМАНГАН МАДАНИЙ-ОҚАРТУВ ТЕХНИКУМИ

(Наманган шаҳри, Ахси кўчаси, 18-уй)

Кундузги ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхона иши.

Сиртқи ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхона иши.

П. БЕНКОВ НОМИДАГИ РЕСПУБЛИКА БАДИИЙ БИЛИМ ЮРТИ

(Тошкент шаҳри, Байналминал кўчаси, 2-уй, телефон 44-29-81)

Кундузги ўқишга: чизмачилик ва расм, театр безаги, ёғоч, суяк, тошга бадиий ишлов бериш, бадиий безаш, бадиий гримчи, ҳайкалтарошлик, бадиий костюмчилик, бадиий керамика.

М. АШРАФИЙ НОМИДАГИ БУХОРО ДАВЛАТ МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Бухоро шаҳри, Комсомол 40 йиллиги кўчаси, 16-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси, бадиий безаш, халқ рақс ансамбли артисти.

Л. ШОМУРОТОВ НОМИДАГИ НУКУС САНЪАТ БИЛИМ ЮРТИ

(Нукус шаҳри, Октябрь кўчаси, 1-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси, бадиий безаш, халқ рақс ансамбли артисти.

НУКУС МАДАНИЙ-ОҚАРТУВ ТЕХНИКУМИ

(Қорақалпоғистон АССР; Нукус шаҳри, Ленин кўчаси 23-уй)

Кундузги ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхона иши.

Сиртқи ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхона иши.

ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ

8 йиллик ёки ўрта маълумотли СССР гражданлари билим юртларига ва техникумларга кириш ҳуқуқига эгадирлар. Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқишга эса чекланмаган ёшгача гражданлар қабул қилинади.

СССР территориясида яшовчи хорижий давлат гражданлари умумий асосларда қабул қилинадилар.

Қабул қилиш ҳақида ариза ўрта махсус билим юрти директори номига ёзилиб, унга қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асли), 286-формадаги медицина справкаси, иш стажига эга бўлганлар ҳамда сиртқи бўлимга кирувчилар меҳнат дафтарчасидан кўчирма топширадилар, 3х4 см. ҳажмдаги 4 та фотосурат, кирувчилар туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, ҳарбий билет ёки ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳномани шахсан кўрсатадилар.

Аризалар ва кириш имтиҳонларини қабул қилиш ҳамда ўқувчилар сафига киритиш қуйидаги муддатларда ўтказилади.

КУНДУЗГИ БЎЛИМГА:

Музика билим юртлари ва санъат билим юртлари ҳамда бадиий билим юртига аризалар 1 июндан 6 июлгача, кириш имтиҳонлари 6—20 июль кунлари, ўқувчилар сафига қабул қилиш 21—24 июль кунлари ўтказилади.

Хореография билим юртига кириш имтиҳонлари 1—15 июнь кунлари, ўқувчилар составига киритиш 16—20 июнь кунлари ўтказилади.

Маданий-оқартув техникумлари ва маданият техникумларига аризалар 8 синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлардан 1 июндан 1 августгача, кириш имтиҳонлари 1—20 август кунлари, ўқувчилар составига киритиш эса 21-24 август кунлари ўтказилади: ўрта маълумотлилардан аризалар 1 июндан 15 августгача қабул қилинади, кириш имтиҳонлари 1—21 август кунлари, ўқувчилар составига киритиш 22—24 август кунлари ўтказилади.

Эстрада-цирк санъати студиясига аризалар 1 августдан 21 августгача қабул қилинади, кириш имтиҳонлари 20—30 август кунлари ўтказилади.

СИРТҚИ БЎЛИМГА:

Маданий-оқартув техникумлари ва маданият техникумларига аризалар 11 августгача қабул қилинади. Кириш имтиҳонлари 10—20 июнь, 10—20 июль, 10—20 август кунлари ўтказилади. Ўқувчилар составига киритиш 20—30 август кунлари амалга оширилади.

ТОШКЕНТ ШАҲАРЛАРАРО АВТОМАТ ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИНИНГ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

Бошқа шаҳардаги абонент билан боғланиш учун «8» рақамини териш зарур, узлуксиз гудок эшитилгач, чақирилаётган абонент яшовчи шаҳар коди ва унинг телефон номери терилади. 42, 44, 62, 66 АТС абонентлари яна ўз телефонларининг номерларини ҳам теришлари керак.

Шаҳарлараро автомат телефон алоқасидан 24, 29, 32, 33, 35, 39, 41, 42, 44, 46, 48, 53, 55, 56, 58, 62, 64, 66, 76, 77, 78, 90, 91, 96-АТС абонентлари фойдаланишлари мумкин. 295ххх, 296ххх, 297ххх, 298ххх, 299ххх, 468ххх, 538ххх, 645ххх, 646ххх, 647ххх, 648ххх, 649ххх номерли абонентлар бундан мустаснодир.

Код ва номерлар терилаётган пайтда рақамлар ўртасидаги муддат 4 секунддан ошмаслиги керак. Номер терилгандан сўнг орадан 30—35 секунд ўтгач боғланиш бўлмаса, трубкани қўйиб, номерни қайтадан териш лозим.

ТОШКЕНТ БИЛАН ШАҲАРЛАРАРО АВТОМАТ ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИГА ЭГА БЎЛГАН ШАҲАРЛАР СПРАВКА ХИЗМАТИНИНГ КОДЛАРИ ВА ТЕЛЕФОНЛАРИ:

Шаҳарларнинг номи	Код	Справка бюроси
Андижон	374422	42222
Актюбинск	31300	22121
Ашхобод	36300	51556
Бухоро	36500	32222
Винница	04300	52222
Владимир	09222	32222
Волгоград	8442	330301
Вологда	81722	22222
Горький	8312	362222
Грозний	87100	34502
Гулистон	36722	22222
Жамбул	32600	30707
Жиззах	37200	22222
Днепропетровск	0560	222222
Душанба	3770	222222
Ереван	8850	527972
Житомир	04100	72222
Ивано-Франковск	03400	22222
Қарағанда	3210	543636
Қарши	37500	45555
Қизил Ўрда	32400	66908
Киев	0442	222222
Киров	83300	22222
Кировоград	05200	22222
Кишинёв	0420	222222
Қўқон	43400	22222
Кўкчетов	31600	62121
Краснодар	86100	50333
Куйбишев	8462	332583
Ленинобод	37900	62222
Ленинград	812	—
Львов	0322	222222
Минск	0170	362222
Москва	095	—
Нальчик	86600	22111
Наманган	36900	62222
Новосибирск	3832	9909111
Нукус	36100	22222
Олмаота	3270	695122
Оржоникидзе	86722	38188
Ўш	33200	21106
Павлодар	3180	752755
Псков	81100	22145
Ростов-Дон	8632	326609
Самарқанд	36600	32222
Саранск	83400	72222
Саратов	84500	25300
Свердловск	3432	209111
Семипалатинск	32200	22121
Ставрополь	86522	64222
Толдиқўрғон	32800	72121
Тбилиси	8832	990203
Термиз	37600	22222
Ульяновск	84200	40222
Уральск	31100	21068
Урганч	36222	62222
Усть-Каменогорск	32300	52222
Фарғона	37300	42222
Фрунзе	3310	254254
Харьков	0570	222222
Целиноград	31700	22121
Чебоксари	83500	22222
Челябинск	3510	361631
Черкасси	04722	22222
Чернигов	04600	22222
Черновци	03700	22222
Чимкент	32500	34645
ОЛМАОТА ОБЛАСТЛАРИНИНГ ШАҲАРЛАРИ ВА РАЙОН МАРКАЗЛАРИ		
Иссиқ	327075	2183
Қапчиғай	32772	21109
Каскелен	32771	91963
Талғар	327074	7501
Узуноғоч	327070	2898
АНДИЖОН ОБЛАСТИ		
Охунбобоев	37475	22222
Қўрғонтепа	37472	11222
Ленинск	37436	22222
Пойтуғ	37431	22222
Хўжаобод	37474	12222
Шаҳрихон	37434	22222
ВОЛГОГРАД ОБЛАСТИ		
Биково	844495	91151
Дубровка	84458	91261
Жирновск	844540	2421
Калач	84472	22952
Камишин	84457	23019
Клетский	84466	—
Котово	844550	—
Кумелженская	84462	—
Ленинск	84478	—

Шаҳарларнинг номи	Код	Справка бюроси
Михайловка	84463	22255
Новоаннинский	84447	—
Октябрьский	84475	—
Палласовка	84492	61835
Средняя Ахтуба	84479	71205
Суровикино	84473	91303
Урюпинск	84442	22492
Фролово	84465	96475
ГОРЬКИЙ ОБЛАСТИ		
Арзамас	83147	32222
Богородск	83170	31550
Дзержинск	83140	51124
Кстово	83145	22222
Павлово	83171	21222
Семенов	83162	21221
ЛЕНИНГРАД ОБЛАСТИ		
Волосово	81273	21090
Волхов	81263	11077
Всеволжск	81270	24344
Виборг	81278	22502
Гатчина	81271	22222, 22233
Кингисепп	81275	62090
Ломоносов	81276	20171, 21333
Лодейное поле	81264	22833
Луга	81272	22163
Сосновий Бор	81269	61333
Тосно	81261	22222
КИЕВ ОБЛАСТИ		
Белая церковь	04463	51299
Володарка	04469	51351
Переяслав-Хмельницкий	04467	52379
Полесское	04492	51332
Тетиев	04460	51332
Фастов	04465	52222
ПЕРМЬ ОБЛАСТИ		
Верашагино	34254	—
Қизил	34255	—
РОСТОВ ОБЛАСТИ		
Волгодонск	86392	22209
Каменск	86365	59085
Миллерово	863015	3509
Новошахтинск	863069	2359
Новочеркасск	86352	23209
Сальск	86372	20080
Таганрог	86344	21414
САРАТОВ ОБЛАСТИ		
Аркадак	74542	21965
Аткарск	74552	—
Балашов	74545	—
Горний	74577	—
Ивантеевка	74579	—
Калининск	74549	—
Красноармейск	74550	22936
Красний Кут	74560	—
Новие Бураси	74557	—
Новоузенск	74562	—
Озинки	74576	—
Ртищево	74540	—
Самойловка	74548	—
Степное	74566	21953
Татищчево	74558	—
СВЕРДЛОВСК ОБЛАСТИ		
Асбест	34365	24009
Карпинск	34313	22599
Краснотурьинск	34314	22299
Нижние Серьги	34396	—
Первоуральск	34392	22609
Ровда	34397	42325
Серов	34315	24301
Сухой лог	34373	22884
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ		
Оққўрғон	255	91222
Олмалиқ	261	42222
Ангрен	2660	2222
Оҳангарон	2640	2222
Бекобод	2910	2222
Бўка	257	35222
Ғазалкент	274	21409
Гулбаҳор	258	76222
Зафар	293	21222
Калинин	297	54222
Келес	296	56222
Қибрай	295	61222
Паркент	272	92222
Пискент	254	96260
Солдатский	256	72222
Тўйтепа	276	21222
Чиноз	259	21300
Чирчиқ	271	52222
Янгийўл	260	72222
Янгибозор	298	91013

Шаҳарлараро автомат телефон алоқаси бўйича чақирилаётган шаҳар АТС справка бюроси орқали сизга зарур бўлган абонент телефони номери ҳақида маълумот олиш мумкин, бунинг учун сўзлашувга одатдаги тартибда ҳақ тўланади.

39-40-10 ва 33-58-10 телефонлари орқали шаҳарлараро автомат телефон алоқасидан фойдаланиш қоидалари ҳақида маълумот олишингиз мумкин.

Сўзлашув муддати автоматик равишда ҳисобга олинади ва чақирилаётган абонент жавоб бериши билан бошланади.

Диққат: 1983 йил 1 февралдан иш кунлари маҳаллий вақт билан соат 18.00 дан 24.00 гача ва 00.00 дан 07.00 гача, дам олиш ва бошқа кунлари — куну тун имтиёзли тариф амал қилади. Бу тарифга кўра сўзлашувга одатдагидан 25 процент арзон ҳақ тўланади.

Кредитга сўзлашув ҳақи 15 кунлик муддат ичида тўланиши керак. Белгиланган муддатда ҳисоб тўланмаса, телефон узиб қўйилади. Телефонни улаш қарзни тўлаганлиги ҳақидаги ҳужжат кўрсатилгандан сўнг 3 кун давомида қайта улаш учун 2 сўм тўлангандан сўнг ўтказила"и

Агар телефон узиб қўйилганидан сўнг бир ой давомида қарз узилмаса, абонентнинг телефондан фойдаланиш ҳуқуқи тўхтатиб қўйилади ва қарз мажбурий ундириб олинади.

Шаҳарлараро гаплашиш учун моддий жавобгарлик (ким гаплашганидан қатъий назар) телефон эгасида бўлади.

Шаҳарлараро телефон алоқасининг хизмати учун ҳақни шаҳарнинг ҳар қандай омонат кассасида: почта алоқа бўлимларида тўлаш мумкин.

Республика шаҳарлараро телефон станциясининг абонентлар билан ҳисоб-китоб қиладиган участкаси меҳнаткашларни иш кунлари 16.00 дан 20.00 гача, шанба куни 9.00 дан 18.00 гача қабул қилади. Дам олиш куни — якшанба.

Справка учун телефонлар 44-32-24, 44-33-34.

Шаҳарлараро гаплашишлар учун ҳақни ўз вақтида тўлашингизни сўраймиз.

БУЮРТМА ХИЗМАТИ ҲАҚИДА

Автоматик алоқа бўлмаган йўналишларга шу куни ва сўнгги икки кунда гаплашиш учун буюртмаларни 07 телефон номери бўйича буюртмалар столи телефонисти қабул қилади.

007 телефон номери бўйича справкалар олиш мумкин. Огоҳлантириш йўли билан буюртмалар 44-08-13 ва 44-09-12 телефонлари орқали қабул қилинади.

Шаҳарлараро сўзлашувга буюртма 44-09-11 телефони орқали қабул қилинади.

Сутка мобайнида шаҳарлараро автомат телефон алоқаси мавжуд бўлган юқорида кўрсатилган шаҳарларга буюртма қабул қилинмайди. Хабар қилиш кўрсатилган (маълум жойга гаплашишга чақиртириш) ва телефон номерини аниқлаш мақсадидаги буюртмалар (справкалар хизмати бўлмаган жойда) бундан мустаснодир.

х)— Владимир шаҳрида 4 рақамли номерлар олдидан «2» сонини қўшиш йўли билан 5 рақамли номерларга ўтказилмоқда, иккинчи сони «8» бўлган беш рақамли номерлардаги «8» сони «3» га алмаштирилмоқда.

Масалан: 4415 номери 24415; 8544 номери 23544 бўлади.

Горький шаҳрида 4973хх, 4974хх номерлари 4892хх, 4894хх, 4898хх га ўзгартирилмоқда.

Справкалар учун телефон — — 44-25-25.

— Днепропетровск шаҳрида 903ххх дан 93ххх га, 908ххх дан 98ххх га, 902ххх дан 92ххх га ўтказилмоқда.

— Киев шаҳрида 613ххх дан 969ххх га ўтказилмоқда. Справкалар учун телефон — 67-12-68.

— Куйбишев шаҳрида 3353ххх дан 3241хх га,
3354хх дан 3240хх га,
3355хх дан 3259хх га,
3356хх дан 3258хх га,
3340хх+3349хх дан 3360+3369хх га ўтказилмоқда

Справкалар учун телефон — 33-25-83.

— Ленинград шаҳрида 2399100+2399199 дан 2382100+2382199 га, 2399500+ 2399690 дан 2382500+2382699 га, 2399800+2899999 дан 2382800+2382899 га ўтказилмоқда.

Справкалар учун телефон — 237-25-35, 238-25-50.

— Минск шаҳрида 650ххх дан 693ххх га ўтказилмоқда.

Справкалар учун телефон — 39-11-11.

РЕСПУБЛИКА ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ.

Р. 01977. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 124. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15